

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 27 Ιουλίου 2018
ΑΠΦ 2610/2806δς

ΠΡΟΣ: - ΠΣΕ
- ΣΕΒΕ
- ΣΕΚ
- ΣΕΒ
- ΚΕΕ
- Ε.Β.ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ
- ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ
- Επιχειρηματικούς Φορείς

ΚΟΙΝ: ΥΠΕΞ (χ.σ.)
- Β8 Δ/νση

ΘΕΜΑ: « Ετήσια Έκθεση έτους 2017 για την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις »

Διαβιβάζεται, σε ηλεκτρονική μορφή, για ενημέρωση δική σας και των μελών σας, η Ετήσια Έκθεση για την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου , η οποία έχει αναρτηθεί και στον ιστότοπο του Γραφείου μας στο agora.mfa.gr.

Ο Προϊστάμενος

Αντώνιος Κατεπόδης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Συν: 1 αρχείο

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

Επιμέλεια - Σύνταξη:
Αντώνιος Κατεπόδης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Δημήτριος Θωμόπουλος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Χρυσάνθη Λεβέντη, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

Λονδίνο Ιούλιος 2018

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Ηνωμένου Βασιλείου	1
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας.....	1
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	1
1.1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη.....	11
1.1.3	Εξωτερικό εμπόριο.....	11
1.1.3.1	Εμπόριο αγαθών.....	12
1.1.3.2	Εμπόριο υπηρεσιών.....	16
1.1.4	Επενδύσεις.....	19
1.2	Στοιχεία της οικονομίας των κρατιδίων / πολιτειών / επαρχιών (ή άλλη διοικητική διαίρεση της χώρας)	20
1.3	Οικονομικές προβλέψεις για το 2018.....	21
1.4	Οικονομικές σχέσεις Ηνωμένου Βασιλείου στο διεθνές πεδίο	22
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδα – Ηνωμένου Βασιλείου	24
2.1	Διμερές εμπόριο	24
2.1.1	Διμερές εμπόριο αγαθών	25
2.1.2	Διμερές εμπόριο υπηρεσιών	32
2.2	Άμεσες επενδύσεις	35
2.2.1	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Ηνωμένο Βασίλειο	35
2.2.2	Επενδύσεις του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα.....	36
2.3	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδα – Ηνωμένου Βασιλείου	37
2.4	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας (2017).....	37
3	Συμπεράσματα – προτάσεις.....	38
3.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	38
3.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων.....	40
3.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	41
4	Παράρτημα	42
4.1	Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία.....	42
4.2	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	42

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Η δομή της βρετανικής οικονομίας	2
Πίνακας 2: Η δομή της βρετανικής μεταποίησης (2008-2015) Σε εκατ. λίρες	5
Πίνακας 3: Η δομή του βρετανικού κλάδου παροχής υπηρεσιών (2008-2015) Σε εκατ. λίρες	8
Πίνακας 4: Βασικά οικονομικά μεγέθη (χώρας)	11
Πίνακας 5: Εξωτερικό εμπόριο Ηνωμένου Βασιλείου.....	12
Πίνακας 6: Εξαγωγές αγαθών Ηνωμένου Βασιλείου.....	13
Πίνακας 7: Εισαγωγές αγαθών Ηνωμένου Βασιλείου	13
Πίνακας 8: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017	15
Πίνακας 9: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας 2017	15
Πίνακας 10: Εισπράξεις Ηνωμένου Βασιλείου	16
Πίνακας 11: Πληρωμές Ηνωμένου Βασιλείου.....	17
Πίνακας 12: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017	18
Πίνακας 13: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017.....	19
Πίνακας 14: Επενδύσεις από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο	20
Πίνακας 15: Στοιχεία γεωγραφικής εκτάσεως, πληθυσμού και πλούτου ανά περιοχή και χώρα του Ηνωμένου Βασιλείου	21
Πίνακας 16: Διμερές Εμπόριο Ελλάδας Ηνωμένου Βασιλείου.....	24
Πίνακας 17: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Ηνωμένου Βασιλείου.....	25
Πίνακας 18: Ελληνικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο – μεγάλες κατηγορίες.....	26
Πίνακας 19: Ελληνικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο 2017– κυριότερα προϊόντα.....	27
Πίνακας 20: Ελληνικές εισαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο 2017 (2ψήφια δασμ. κλάση) .	29
Πίνακας 21: Ελληνικές εισαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο 2017 – κυριότερα προϊόντα (8ψήφια δασμ. κλάση).....	30
Πίνακας 21: Διμερές Ισοζύγιο υπηρεσιών	33
Πίνακας 23: Εισπράξεις της Ελλάδας από το Ηνωμένο Βασίλειο	33
Πίνακας 24: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από το Ηνωμένο Βασίλειο	34
Πίνακας 25: Πληρωμές της Ελλάδας στο Ηνωμένο Βασίλειο	34
Πίνακας 26: Επενδύσεις της Ελλάδας στο ΗΒ.....	35
Πίνακας 27: Επενδύσεις του ΗΒ στην Ελλάδα.....	37
Πίνακας 28: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	40
Πίνακας 29: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο.....	41

1 Οικονομία Ηνωμένου Βασιλείου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας

Η οικονομία του ΗΒ είναι από τις πλέον ανεπτυγμένες και αποτελεί την έβδομη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως. Το Λονδίνο είναι από τα μεγαλύτερα χρηματοοικονομικά κέντρα στον κόσμο και η πόλη με το μεγαλύτερο ΑΕΠ στην Ευρώπη.

Η βρετανική οικονομία παρουσίαζε ήδη στοιχεία επιβράδυνσης από το Νοέμβριο 2015, λόγω του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος, αλλά και της χαμηλότερης του αναμενομένου παραγωγικότητας στο ΗΒ. Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του Ιουνίου 2016 ανέτρεψε όλους τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς και τις οικονομικές προβλέψεις. Αντιδρώντας άμεσα, η Νομισματική Επιτροπή της ΤτΑ, αποφάσισε τη μείωση του επιτοκίου αναφοράς τον Αύγουστο 2016 από 0,50% σε 0,25% και την ενεργοποίηση προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, με αγορά αξιών και τίτλων ύψους 70 δισ. λιρών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, η βρετανική οικονομία επέδειξε ανθεκτικότητα μετά το δημοψήφισμα, χάρις στην υψηλή επίδοση του τομέα υπηρεσιών, ιδίως αυτών που σχετίζονται με την κατανάλωση (λιανικό εμπόριο, εστίαση, ψυχαγωγία). Η ανάπτυξη, όμως, επιβραδύνθηκε το 2017 σε 1,7%, παρά το ευνοϊκό διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Το έλλειμμα του προϋπολογισμού, βρέθηκε εντός στόχων για το προηγούμενο οικονομικό έτος, λόγω της μείωσης των δημόσιων επενδύσεων και της αύξησης των δημοσίων εσόδων. Τα δημόσια οικονομικά αναμένεται να δεχθούν πίεση, εάν συνεχιστεί η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας και ακολουθηθεί λιγότερο περιοριστική πολιτική για την αναχαίτιση των επιπτώσεων της επικείμενης Εξόδου.

Όσον αφορά στις οικονομικές πτυχές της Εξόδου, πέραν του οριζόντιου θέματος της πρόσβασης στην ευρωπαϊκή Ενιαία Αγορά, τομείς ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη βρετανική οικονομία είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η δημιουργική βιομηχανία και οι μεταποιητικοί τομείς της αεροδιαστημικής, της αυτοκινητοβιομηχανίας και της φαρμακοβιομηχανίας.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η οικονομία του ΗΒ υπέστη μετάλλαξη από μια ισχυρή βιομηχανική χώρα μέχρι τη δεκαετία του 1970 σε μια ανοικτή οικονομία υπηρεσιών, με αιχμή του δόρατος τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που συντηρούν ένα ολόκληρο πλέγμα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Το μοντέλο αυτό τίθεται εν κινδύνω από την απόφαση για Έξοδο, καθώς θέτει εν αμφιβόλω τη διατήρηση της θέσης του Λονδίνου ως κυριότερου χρηματοοικονομικού κέντρου της Ευρώπης και την ελκυστικότητά του ως προορισμού για κεφάλαια και ανθρώπους.

Πίνακας 1: Η δομή της βρετανικής οικονομίας

(£ εκατ.)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017 – ως % του ΑΕΠ
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	1.628.274	1.675.044	1.739.563	1.822.480	1.872.714	1.939.637	2.037.638	100%
<i>Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε τρέχουσες τιμές</i>	<i>1.452.075</i>	<i>1.495.576</i>	<i>1.551.553</i>	<i>1.624.276</i>	<i>1.669.192</i>	<i>1.725.960</i>	<i>1.816.733</i>	89%
Γεωργία, Δασοπονία, Αλιεία	9.858	9.973	11.093	10.998	10.874	10.547	10.528	1%
Μεταποίηση (περιλαμ. Ενέργειας)	209.695	214.877	227.293	230.521	221.227	225.012	262.556	13%
Βιομηχανία	145.765	148.534	159.198	165.056	162.926	167.530	187.533	9%
Υπηρεσίες	1.232.522	1.270.726	1.313.167	1.382.757	1.437.091	1.490.401	1.543.649	76%
Κατασκευές	85.173	86.436	90.810	96.756	102.720	106.833	115.913	6%
Χονδρικό, Λιανικό Εμπόριο, Ξενοδοχεία, Μεταφορές κ.τ.λ	258.847	263.550	278.688	298.481	308.821	321.885	335.053	16%
Πληροφορίες και Επικοινωνία	91.236	93.034	97.002	101.429	108.320	115.848	115.070	6%
Ασφαλιστικές, Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	114.128	112.870	118.047	121.904	120.996	124.156	118.674	6%
Δραστηριότητες Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας	175.190	189.165	189.401	205.249	216.265	222.452	248.338	12%
Επαγγελματικές, Επιστημονικές, Τεχνικές Υπηρεσίες	163.994	173.622	184.652	196.212	205.365	213.757	226.647	11%
Εκπαίδευση, Δημόσιες Υπηρεσίες, Υγεία	287.063	292.057	292.774	298.848	308.720	314.591	314.330	15%
Άλλες Υπηρεσίες	56.891	59.992	61.793	63.878	65.884	70.879	69.624	3%
Φόροι μείον Επιδότησεις	176.199	179.468	188.010	198.204	203.522	213.677	220.905	11%

Πηγή: [OECD Library, StatExtracts, National Accounts UK](#)

- **Γεωργία – Κτηνοτροφία**

Ο τομέας της Γεωργίας, Αλιείας και Δασών συμμετέχει με ποσοστό 0,5% στο ΑΕΠ της χώρας. Ωστόσο, παρά την καθοδική τάση του τομέα ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαχρονικά, η βρετανική γεωργία χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό εκσυγχρονισμού των μεθόδων παραγωγής και επιτυγχάνει να καλύψει το 62% των διατροφικών αναγκών του βρετανικού πληθυσμού, απασχολώντας το 1,4% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Η μέση ηλικία του αγροτικού πληθυσμού είναι 59 έτη.

Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι σιτάρι, κριθάρι, ελαιοκράμβη, βρώμη, βολβοί, δημητριακά, ζαχαρότευτλα, κηπευτικά (φρούτα, λαχανικά ή καλλωπιστικά φυτά), κλπ. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος παραγωγός δημητριακών και ελαιοκράμβης¹ της ΕΕ και η παραγωγή του αντιστοιχεί στο 8% της συνολικής παραγωγής της ΕΕ σε αυτά τα είδη. Επίσης είναι 4^{ος} μεγαλύτερος παραγωγός ζάχαρης

¹ Η ελαιοκράμβη παράγει φυτικό έλαιο που χρησιμοποιείται στη μαγειρική και στην επεξεργασία τροφίμων. Τελευταία χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο στην παραγωγή βιοκαυσίμων.

από τεύτλα στην ΕΕ, με περίπου 4.500 χιλ. παραγωγούς. Το Η.Β. είναι περίπου κατά 60% αúταρκες στα λαχανικά, 10% αúταρκες στα νωπά φρούτα, 100% αúταρκες στις φρέσκιες (νωπές) πατάτες. Τέλος το Η.Β. είναι 2ο στην ΕΕ στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων, με 8.000 περίπου πιστοποιημένους παραγωγούς.

Στον τομέα της κτηνοτροφίας, το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει 33,7 εκατομμύρια πρόβατα, 9,8 εκατομμύρια βοοειδή, 169,7 εκατ. πουλερικά και 4,8 εκατ. χοίρους (στ. 2014). Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μεταξύ των Κ-Μ της Ε.Ε., σε όρους αξίας παραγωγής, τρίτο στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τρίτο στο βόειο κρέας (βοδινό, μοσχαρίσιο) και πρώτο στο κρέας αμνοεμφίων.

Η αλιεία, παρότι βαίνει μειούμενη ως οικονομική δραστηριότητα, παραμένει σημαντική για τη χώρα. Οι κύριες αλιευτικές μονάδες βρίσκονται στη Σκωτία και την ΒΑ Αγγλία, και τα κύρια αλιεύματα του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ο βακαλάος, η γλώσσα, ο πλευρονήκτης ή πλατέσσα (plaice), η ρέγγα, ο σπάρος (bream).

Το μέλλον του τομέα είναι αβέβαιο, καθώς η γεωργία και η αλιεία του Ηνωμένου Βασιλείου λαμβάνουν ενισχύσεις τόσο από τη βρετανική κυβέρνηση όσο από την Κοινή Αγροτική Πολιτική και Κοινή Αλιευτική Πολιτική της ΕΕ.

Εκτός από την καλλιεργήσιμη γη, οι κύριοι φυσικοί πόροι του Ηνωμένου Βασιλείου είναι άνθρακας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ασβεστόλιθος, κρητίδα, μεταλλεύματα σιδήρου, μολύβδου, ψευδαργύρου, κασσίτερο, ασήμι και χρυσό. Ο άνθρακας και τα μεταλλεύματα σιδήρου, που αποτελούν την πρώτη ύλη για την παραγωγή χάλυβα, αποτέλεσαν τη βάση της αγγλικής βιομηχανίας, ωστόσο η παραγωγή τους έχει μειωθεί δραστικά τις τελευταίες δεκαετίες.

- **Ενέργεια**

Το Ηνωμένο Βασίλειο καταναλώνει λιγότερη ενέργεια από ό,τι το 1998 με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας να καταλαμβάνουν συνεχώς αυξανόμενο μερίδιο. Ταυτόχρονα, η μείωση της παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Βόρεια Θάλασσα είχε ως αποτέλεσμα το Ηνωμένο Βασίλειο να εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις εισαγωγές ενέργειας.

Ειδικότερα, μεταξύ των ετών 1998 και 2015, καταγράφηκε πτώση 17% στην ποσότητα της ενέργειας που χρησιμοποιείται από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η πτώση οφείλεται στην αύξηση της χρήσης ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, σε κυβερνητικές πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και στη πτώση της μεταποιητικής δραστηριότητας στο Ηνωμένο Βασίλειο, ιδιαίτερα σε ενεργοβόρους κλάδους.

Την ίδια περίοδο, το ποσοστό της ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από επεξεργασία αποβλήτων (όπως η αιολική, η υδροηλεκτρική ενέργεια και η βιομάζα) αυξήθηκε από 1% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας του Ηνωμένου Βασιλείου στο 9%.

Με βάση τα αποδεδειγμένα πετρελαϊκά αποθέματα του, το Η.Β. κατατάσσεται 30ο παγκοσμίως (24ο όσον αφορά στην παραγωγή), ενώ με βάση τα αποθέματα φυσικού αερίου, κατατάσσεται 42ο στον κόσμο (23ο όσον αφορά στην παραγωγή). Η δραστηριότητα εξόρυξης πετρελαίου συγκεντρώνεται στην ανατολική ακτή της Σκωτίας και της βορειοανατολικής Αγγλίας. Το ήμισυ περίπου των αποθεμάτων πετρελαίου του Η.Β. βρίσκεται στη Βόρεια Θάλασσα απέναντι από την ανατολική ακτή της Σκωτίας και ¼ αυτών στη Βόρεια Θάλασσα κοντά στις νήσους Shetland. Το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων φυσικού αερίου επίσης βρίσκεται στη Βόρεια Θάλασσα και ένα μικρότερο μέρος στην Ιρλανδική Θάλασσα και στην ηπειρωτική γη.

Παρά τη συνολική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας του Ηνωμένου Βασιλείου και την αυξανόμενη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η εξάρτηση της Βρετανίας από την εισαγόμενη ενέργεια έχει επιστρέψει στα επίπεδα που επικρατούσαν στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Το ΗΒ έγινε καθαρός εξαγωγέας ενέργειας το 1981 χάρις στην εκμετάλλευση του πετρελαίου και του φυσικού αερίου της Βόρειας Θάλασσας. Τα τελευταία χρόνια, η εξάρτηση από την εισαγόμενη ενέργεια είχε ανοδική τάση, αλλά τώρα έχει μειωθεί από την πρόσφατη κορυφή του το 2013.

Το Η.Β. είναι καθαρός εισαγωγέας τόσο πετρελαίου (κυρίως από Νορβηγία, Ρωσία και Νιγηρία) όσο και φυσικού αερίου (κυρίως από Νορβηγία, Ολλανδία και Κατάρ). Πρόσφατες έρευνες αποδεικνύουν ότι υπάρχουν κοιτάσματα σχιστολιθικού αερίου (Shale Gas) σε περιοχές της Δ. Αγγλίας, το πραγματικό μέγεθος των οποίων δεν έχει ακόμη προσδιορισθεί επακριβώς.

Το 2017, οι εισαγωγές ενέργειας αυξήθηκαν κατά 0,9% σε σχέση με το 2016 με την καθαρή ενεργειακή εξάρτηση να διαμορφώνεται στο 35,8%. Οι κύριοι τύποι των εισαγόμενων καυσίμων του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν αργό πετρέλαιο, φυσικό αέριο και πετρελαϊκά προϊόντα (για παράδειγμα, βενζίνη και ντίζελ). Επίσης εισάγονται ηλεκτρική ενέργεια και άνθρακας και άλλα είδη στερεών καυσίμων (όπως ξύλο) σε μικρότερες ποσότητες.

Η δυναμικότητα των ανανεώσιμων πηγών στην ηλεκτρική ενέργεια ήταν 40,5 GW στα τέλη του 2017, αυξημένη κατά 13% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας το 2017, ανήλθε στο 29%, ενώ το μερίδιο του άνθρακα έχει περιοριστεί στο 7%, καθώς διεκόπη η λειτουργία τριών μεγάλων ανθρακωρυχείων στο πλαίσιο της μετάβασης σε πιο καθαρές μορφές ενέργειας. Το φυσικό αέριο καταλαμβάνει μερίδιο 40% και η πυρηνική ενέργεια 21%. Η αιολική ενέργεια έχει μερίδιο 15% (επίγεια 9%, υπεράκτια 6%), η βιοενέργεια μερίδιο 9,5%, τα φωτοβολταϊκά μερίδιο 3,5% και τα υδροηλεκτρικά μερίδιο 1%.

- **Μεταποίηση**

Η συμμετοχή της μεταποίησης, ιστορικά πρωτοπόρου τομέα της βρετανικής οικονομίας, στο ΑΕΠ της χώρας, μειώνεται. Σε όρους Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας, έχει τεθεί σε σταθερή πτώση εδώ και πολλές δεκαετίες, από άνω του 30% στις

αρχές του 1970 σε 10% το 2015. Από το 1997, η παραγωγή της μεταποίησης μειώθηκε κατά 2% σε πραγματικούς όρους, ενώ η παραγωγή του τομέα των υπηρεσιών, κατά την ίδια περίοδο, έχει αυξηθεί κατά 59%.

Η μεταποίηση απασχολεί το 8% του εργατικού δυναμικού, από 22% το 1982, ενώ μόλις 2% του εργατικού δυναμικού στο Λονδίνο απασχολείται στη μεταποίηση. Συνεχίζει, ωστόσο, να προσελκύει υψηλό ποσοστό νέων ξένων επενδύσεων και συνεισφέρει καθοριστικά στο εξωτερικό εμπόριο αγαθών, με ποσοστό ανώτερο του 40% επί του συνόλου των βρετανικών εξαγωγών.

Οι παραδοσιακοί τομείς όπως μεταλλουργία (κυρίως χαλυβουργία), υφαντουργία, καπνός, βιομηχανία ξύλου & χάρτου αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα λόγω του διεθνούς ανταγωνισμού, όπως επίσης ο κλάδος μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Άλλοι τομείς εμφανίζουν εξαιρετικές επιδόσεις συνολικά, όπως αυτοί των τροφίμων & ποτών, ηλεκτρονικών ειδών, της αεροδιαστημικής βιομηχανίας και του εξοπλισμού μεταφορών, καταγράφοντας αύξηση ανώτερη εκείνης του συνολικού ΑΕΠ. Σε όρους Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, ο κλάδος τροφίμων – ποτών & καπνού παραμένει ο σημαντικότερος μεταποιητικός κλάδος, ακολουθούμενος από τον κλάδο εξοπλισμού μεταφορών και τον κλάδο βασικών μετάλλων και μεταλλικών προϊόντων.

Πίνακας 2: Η δομή της βρετανικής μεταποίησης (2008-2015) Σε εκατ. λίρες

Κλάδος Δραστηριότητας	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	% Συνόλου ΑΠΑ (2015)	% 2008-2015
Συνολική παραγωγή	209.327	198.307	203.599	209.746	214.807	227.110	229.901	235.083	13,95%	12,30%
Ορυχεία και λατομεία	35.567	27.233	30.389	32.121	28.398	27.417	23.819	20.480	1,22%	-42,42%
Συνολική Μεταποίηση	142.880	133.428	141.113	145.766	148.406	158.606	162.680	169.370	10,05%	18,54%
Βιομηχανία τροφίμων, ποτών και καπνού	21.250	24.522	22.543	22.792	23.928	25.890	26.237	26.914	1,60%	26,65%
Είδη ένδυσης και δερμάτινα είδη	4.230	3.412	4.607	4.729	4.877	5.820	5.871	6.308	0,37%	49,13%
Ξύλο, προϊόντα χαρτιού και εκτυπώσεις	12.028	10.538	10.797	10.716	11.085	11.590	11.683	11.820	0,70%	-1,73%
Προϊόντα οπτάνθρακα και δύλισης πετρελαίου	2.536	5.854	4.446	4.210	3.772	2.307	2.237	3.064	0,18%	20,82%
Χημικές ουσίες και προϊόντα	9.626	7.686	8.780	7.294	8.043	8.962	9.486	11.646	0,69%	20,98%
Βασικά φαρμακευτικά προϊόντα και παρασκευάσματα	12.615	13.404	14.036	13.964	12.818	12.619	12.220	12.019	0,71%	-4,72%
Καουτσούκ, πλαστικά και άλλα μη μεταλλικά ορυκτά	12.344	11.203	11.430	11.528	12.009	12.565	12.758	13.747	0,82%	11,37%

Βασικά μέταλλα και μεταλλικά προϊόντα	18.051	13.549	14.959	16.026	17.523	18.880	19.595	20.604	1,22%	14,14%
Υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα	6.988	7.049	7.570	7.385	7.922	7.817	8.019	7.761	0,46%	11,06%
Ηλεκτρικός εξοπλισμός	4.887	4.097	4.519	4.652	4.685	4.778	5.149	5.091	0,30%	4,17%
Μηχανήματα και εξοπλισμός μ.α.ε.	10.630	6.694	9.263	10.996	11.018	11.501	11.571	10.354	0,61%	-2,60%
Εξοπλισμός Μεταφορών	15.455	13.624	15.320	18.231	17.430	21.156	22.395	24.198	1,44%	56,57%
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες και επισκευές	12.240	11.796	12.843	13.243	13.296	14.721	15.459	15.844	0,94%	29,44%
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και κλιματισμού	14.692	22.296	15.312	13.992	20.359	23.924	25.862	28.287	1,68%	92,53%
Υδρευση, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων και αποκατάσταση	16.188	15.350	16.785	17.867	17.644	17.163	17.540	16.946	1,01%	4,68%

Πηγή: [ONS](#),
[The Blue Book 2017](#)

Βάσει εσόδων, οι μεγαλύτερες μεταποιητικές βιομηχανίες στον κλάδο τροφίμων – ποτών – καπνού είναι η Unilever (τρόφιμα και προϊόντα προσωπικής υγιεινής), η Associated British Foods, η British American Tobacco και η Imperial Tobacco, στον κλάδο εξοπλισμού μεταφορών η Rolls Royce και η BAE Systems, στον κλάδο βασικών μετάλλων η Tata, Rio Tinto και η AngloAmerican, στον κλάδο χημικών η Ineos και οι φαρμακευτικές GSK και AstraZeneca, οι πετρελαϊκές BP και Shell,

Η παραγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού και εξοπλισμού μεταφορών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς της βρετανικής μεταποίησης. Οι μεγαλύτερες διεθνείς αυτοκινητοβιομηχανίες έχουν μονάδες παραγωγής στο Η.Β.: η BMW (MINI, Rolls-Royce), η Ford (Premier Automotive Group), η General Motors (Vauxhall Motors), η Honda, η Nissan, η Toyota, η Volkswagen (Bentley) κ.α. Επίσης σημαντικός είναι και ο τομέας της αεροναυπηγικής με εταιρείες όπως η BAE Systems, η GKN και η Rolls Royce. Η Brush Traction κατασκευάζει αμαξοστοιχίες τρένων και άλλα σχετικά εξαρτήματα.

Η βιομηχανία ηλεκτρονικών ειδών κατατάσσεται αυτή τη στιγμή στην πρώτη πεντάδα στον κόσμο σε όρους παραγωγής και απασχολεί περίπου 400.000 άτομα στην καθεαυτό παραγωγή ηλεκτρονικού υλικού, ενώ άλλα 130.000 απασχολούνται στον συγγενή χώρο της παραγωγής λογισμικού. Οι σημαντικότερες βρετανικές εταιρείες είναι η Amstrad, η Alba, η ARM, η Dyson, η Invensys, η Wolfson, η Linn, η Nallatech και η Axion. Επίσης πολλές από τις μεγαλύτερες διεθνείς εταιρείες IT έχουν επιλέξει το Η.Β. ως

έδρα της ευρωπαϊκής τους παρουσίας και εταιρείες όπως η Ericsson, η Fujitsu, η Samsung, η Sharp, η Sony και η Toshiba έχουν επίσης εγκαταστήσει εδώ μονάδες παραγωγής.

Στο χημικό τομέα, θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ καθαρά χημικών (προϊόντα πετρελαίου, χρώματα, σαπούνια, απορρυπαντικά κ.α.), από τη μία πλευρά, και φαρμακευτικών και βιοτεχνολογικών προϊόντων, από την άλλη. Η **φαρμακοβιομηχανία** από μόνη της εκπροσωπεί το 25% της βρετανικής χημικής βιομηχανίας, απασχολεί περίπου 300.000 άτομα και δαπανά περίπου 5 εκατ. λίρες **ημερησίως** στην έρευνα. Δύο από τις μεγαλύτερες διεθνείς φαρμακοβιομηχανίες η GlaxoSmithKline και η AstraZeneca είναι εγκαταστημένες στο Η.Β. και διεξάγουν εδώ μεγάλος μέρος της έρευνας αλλά και της παραγωγής τους. Εκτός αυτών, στο Η.Β. λειτουργούν περί τις 275 μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αντιπροσωπεύουν το 20% των εταιρειών του τομέα στην Ευρώπη. Στην κατηγορία της βιοτεχνολογίας, έχει καταγραφεί την τελευταία δεκαπενταετία αύξηση του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων της τάξεως του 220% και αυτή τη στιγμή ο αριθμός τους ξεπερνά τις 480.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία για το 2017, η αξία των πωλήσεων των προϊόντων μεταποίησης έφθασε τα £ 384,5 δισεκατομμύρια, σημειώνοντας αύξηση 5,4% σε σχέση με το 2016. Η παραγωγή προϊόντων διατροφής παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση των πωλήσεων μεταξύ 2016 και 2017, κατά £ 4,6 δισ. (7,0%). Παρατηρήθηκαν επίσης αυξήσεις στις μηχανοκίνητων οχημάτων (£ 2,8 δισ. ή 5,2%), μηχανημάτων και εξοπλισμού (κυρίως μηχανές και στρόβιλοι για ΑΠΕ) (2,3 δισ. £ ή 9,7%) και χημικών προϊόντων (2,2 δισ. £ ή 10,7%). Τα φαρμακευτικά προϊόντα ήταν ο μόνος τομέας που παρουσίαζε μειωμένες πωλήσεις μεταξύ του 2016 και του 2017, μειωμένες κατά 1,0 δισ. £ (-7,9%) σε 11,5 δισ. £.

- **Υπηρεσίες**

Ο τομέας υπηρεσιών, ιδιαίτερα των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών και του real estate, είναι καθοριστικός στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας και η συμμετοχή του στο ΑΕΠ αυξάνεται συνεχώς. Ο τομέας, συμμετέχει κατά 76% στην σύνθεση του ΑΕΠ (ανάλογα με τη μέθοδο υπολογισμού μπορεί να καλύπτει και ποσοστό 80% του συνόλου), απασχολεί το 80% του εργατικού δυναμικού της χώρας και συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου.

Πίνακας 3: Η δομή του βρετανικού κλάδου παροχής υπηρεσιών (2008-2015) Σε εκατ. λίρες

Κλάδος Δραστηριότητας	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	% Συνόλου ΑΠΑ 2015	% 2008-2015
Σύνολο Υπηρεσιών	1.113.439	1.108.444	1.127.326	1.153.708	1.193.514	1.234.814	1.299.435	1.336.635	79,33%	20,05%
Σύνολο υπηρεσιών διανομής, μεταφορών, ξενοδοχείων και εστιατορίων	251.997	243.819	254.233	259.290	263.739	277.383	295.253	306.080	18,17%	21,46%
Χονδρικό εμπόριο, λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	155.683	152.443	159.133	159.881	159.605	165.134	175.646	181.474	10,77%	16,57%
Μεταφορές και αποθήκευση	59.871	56.457	60.071	62.602	63.050	67.297	71.988	75.174	4,46%	25,56%
Διαμονή και υπηρεσίες εστίασης	36.443	34.919	35.029	36.807	41.084	44.952	47.619	49.432	2,93%	35,64%
Σύνολο υπηρεσιών πληροφορικής & επικοινωνιών	84.157	82.745	83.319	87.818	89.541	93.983	98.539	100.652	5,97%	19,60%
Εκδόσεις, οπτικοακουστικές και τηλεοπτικές υπηρεσίες	23.554	23.089	24.018	24.347	25.616	26.288	27.038	27.030	1,60%	14,76%
Τηλεπικοινωνίες	25.882	26.295	24.745	25.454	26.013	28.081	30.012	30.372	1,80%	17,35%
Πληροφορική και άλλες υπηρεσίες πληροφορικής	34.721	33.361	34.556	38.017	37.912	39.614	41.489	43.250	2,57%	24,56%
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες	108.402	125.924	115.673	114.128	112.870	118.035	122.358	114.267	6,78%	5,41%
Διαχείριση ακινήτων (Real Estate)	193.691	172.853	175.248	184.962	202.069	206.135	220.673	234.518	13,92%	21,08%
Σύνολο επαγγελματικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών	158.723	153.984	158.501	164.132	173.794	185.511	197.498	206.250	12,24%	29,94%
Σύνολο επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών υπηρεσιών	97.570	94.020	96.853	100.185	105.775	113.861	121.478	128.441	7,62%	31,64%
Υπηρεσίες νομικές, λογιστικές, συμβουλευτικές, αρχιτέκτονα, μηχανικού κ.λπ.	69.994	69.417	71.209	73.126	76.974	83.130	87.896	92.870	5,51%	32,68%
Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	9.846	7.934	8.268	8.480	8.714	8.397	9.032	9.669	0,57%	-1,80%
Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	17.730	16.669	17.376	18.579	20.087	22.334	24.550	25.902	1,54%	46,09%

Διοικητικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες	61.153	59.964	61.648	63.947	68.019	71.650	76.020	77.809	4,62%	27,24%
Σύνολο δημοσίων υπηρεσιών, υγείας και εκπαίδευσης	263.903	276.220	283.478	286.227	290.994	292.059	300.355	306.674	18,20%	16,21%
Δημόσια διοίκηση, άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	72.651	75.851	78.275	77.930	78.734	79.080	78.954	79.724	4,73%	9,74%
Εκπαίδευση	89.611	93.028	95.241	96.675	97.228	98.321	101.796	102.992	6,11%	14,93%
Σύνολο υπηρεσιών για την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	101.641	107.341	109.962	111.622	115.032	114.658	119.605	123.958	7,36%	21,96%
Υπηρεσίες για την ανθρώπινη υγεία	74.524	77.398	81.760	84.159	87.038	85.412	89.356	92.422	5,49%	24,02%
Κατ' οίκον φροντίδα και δραστηριότητες κοινωνικής εργασίας	27.117	29.943	28.202	27.463	27.994	29.246	30.249	31.536	1,87%	16,30%
Σύνολο άλλων υπηρεσιών	52.566	52.899	56.874	57.151	60.507	61.708	64.759	68.194	4,05%	29,73%
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	20.291	19.955	19.712	20.363	22.624	22.034	23.351	25.593	1,52%	26,13%
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	26.362	27.522	30.989	30.920	31.833	33.239	34.845	36.009	2,14%	36,59%
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	5.913	5.422	6.173	5.868	6.050	6.435	6.563	6.592	0,39%	11,48%

Πηγή: [ONS](#),
[The Blue Book 2017](#).

Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες: Ο τομέας των χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών – τόσο βρετανικών όσο και διεθνών εταιρειών με έδρα το City του Λονδίνου– αντιστοιχούν σε περίπου το 8-10% του ΑΕΠ και το 10-12% των φορολογικών εσόδων του Ηνωμένου Βασιλείου². Το Λονδίνο αποτελεί το μεγαλύτερο διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο, μαζί με τη Νέα Υόρκη. Περίπου 500 τράπεζες έχουν γραφεία στη πόλη και οι εργασίες τους προσανατολίζονται κυρίως στη διεθνή αγορά, με έμφαση στις αγορές χρεογράφων, συναλλάγματος, ενέργειας και ασφάλειας. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του φορέα CityUK, ο τομέας των χρηματοοικονομικών και συναφών υπηρεσιών απασχολεί 1 εκατομμύριο εργαζομένους, εκ των οποίων το 66% εργάζεται εκτός Λονδίνου.

Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στεγάζονται σε δύο κυρίως περιοχές του Λονδίνου: το City (όπου έχουν την έδρα τους, μεταξύ άλλων, το Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου, η Τράπεζα της Αγγλίας και η ασφαλιστική εταιρεία Lloyds of London) και τα Docklands – Canary Wharf (όπου έχουν την έδρα τους, μεταξύ άλλων, η ανεξάρτητη διοικητική αρχή Financial Conduct Authority³ και τράπεζες όπως η Barclays Bank, η Citigroup και η HSBC). Το Εδιμβούργο είναι το πέμπτο μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κέντρο της

² The CityUK, <http://www.thecityuk.com/>

³ Πρώην Financial Services Authority

Ευρώπης και αποτελεί την έδρα εταιρειών όπως η Royal Bank of Scotland, η HBOS και η ασφαλιστική εταιρεία Standard Life Insurance.

Η μέχρι πρότινος ευρωστία του τομέα αποδίδεται στην παράδοση τεχνογνωσίας, την ύπαρξη ευέλικτου θεσμικού πλαισίου και υποστηρικτικών υποδομών καθώς και στην παρουσία εργατικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης.

Μετά την κρίση του 2008 όμως και την κατάρρευση μερικών σημαντικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, σημειώθηκαν ραγδαίες ανακατατάξεις και απολύσεις προσωπικού από τους μεγάλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο City. Ο κλάδος αυτός δεν έχει ακόμη ανακτήσει την προ κρίσης θέση του, δεδομένου μάλιστα ότι αναπτύσσονται νέα κέντρα χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων στην Ασία και τη Μ. Ανατολή. Οι προοπτικές θέσπισης κανόνων ελέγχου στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ενδέχεται επίσης να μειώσει την ανταγωνιστικότητα του κλάδου και η βρετανική κυβέρνηση προέβλεπε σημαντικές επιφυλάξεις στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα αναφορικά με την έκταση των μέτρων αυτών προκειμένου να μην θιγεί ο κλάδος. Η απόφαση για Έξοδο του ΗΒ από την Ε.Ε. αποτέλεσε ένα ακόμη σημαντικό πλήγμα στο χρηματοοικονομικό κλάδο. Πλέον πολλές εταιρείες μεταφέρουν εργασίες τους σε άλλες χώρες εντός Ε.Ε., λόγω της αβεβαιότητας για τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και του μελλοντικού πλέγματος σχέσεων με την Ε.Ε..

Λιανεμπόριο: Το εμπόριο λιανικής στο Η.Β. στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό σε μεγάλες εταιρείες οι οποίες λειτουργούν με υπερκαταστήματα εντός και εκτός πόλεων και παράλληλη παρουσία σε κάθε γειτονιά μέσα από μικρά υποκαταστήματα της ίδιας αλυσίδας, καλύπτοντας το 75%, περίπου, της αγοράς. Τα τοπικά καταστήματα μικρής ιδιοκτησίας συνεχίζουν να παίζουν σημαντικό ρόλο στο λιανεμπόριο, παρά την πίεση από την είσοδο των μεγάλων εταιρειών στον χώρο. Το λιανεμπόριο χαρακτηρίζεται από υψηλό ανταγωνισμό.

Δημιουργική βιομηχανία: Η δημιουργική βιομηχανία, που περιλαμβάνει τη διαφήμιση, την κινηματογραφική και τηλεοπτική παραγωγή, τον σχεδιασμό προϊόντων, τις εκδόσεις, την μουσική βιομηχανία, τις καλές τέχνες και την αγορά αντίκας, έχει σημειώσει ένα από τα υψηλότερα επιμέρους ποσοστά ανάπτυξης κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού, Επικοινωνίας και Αθλητισμού, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης του τομέα από το 1997 και έπειτα είναι της τάξης του 6% και συνεισφέρει στις βρετανικές εξαγωγές με περίπου 11 δισ. λίρες κατ' έτος. Οι εταιρείες του τομέα έχουν διεθνή παρουσία και χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η WPP η μεγαλύτερη διαφημιστική εταιρεία παγκοσμίως έχει μόνο το 15% της δραστηριότητάς στην χώρα ενώ καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην Ασία.

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Πίνακας 4: Βασικά οικονομικά μεγέθη (χώρας)

	2013	2014	2015	2016	2017
Ονομαστικό ΑΕΠ (σε δισεκ. λίρες)	1.791	1.845	1.889	1.925	1.960
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	2,1	3,1	2,3	1,9	1,8
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε λίρες)	27.926	28.569	29.008	29.328	29.670
Ανεργία (%)	7,6	6,2	5,4	4,9	4,4
Πληθωρισμός (%)	2,6	1,5	0,0	0,7	2,7
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-5,4	-5,4	-4,3	-3,0	-1,9
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-2,8	-2,8	-1,9	-0,5	0,8
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	85,6	87,4	88,2	88,2	87,7
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-5,1	-4,9	-4,9	-5,2	-3,9
Συναλλαγματική ισοτιμία (£/€)	1,24	1,24	1,38	1,22	1,14
Βασικό επιτόκιο (%)	0,50	0,50	0,50	0,25	0,50
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (εκ. \$)	43.059	39.180	35.763	35.992	44.489

Πηγή: ONS, Bank of England, Eurostat

Όπως αποτυπώνεται στον ανωτέρω πίνακα, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος ανέκοψε την αναπτυξιακή δυναμική του ΗΒ. Η ανεργία, πάντως, παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ το κ.κ. ΑΕΠ αυξάνεται με αργό ρυθμό. Με την άνοδο του πληθωρισμού σε επίπεδα περίξ του 3%, σε πραγματικούς όρους το κ.κ. ΑΕΠ μειώνεται. Η ισοτιμία έναντι του ευρώ έχει υποχωρήσει κατά περίπου 15% μετά το δημοψήφισμα, ενώ τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται εν γένει σε σταθερό επίπεδο.

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Σύμφωνα με τα στοιχεία των βρετανικών Τελωνείων (UK Trade Info, HMRC) για το 2017, οι συνολικές **βρετανικές εξαγωγές** ανήλθαν σε 342 δισ. λίρες έναντι 304 δισ. του αντίστοιχου διαστήματος του 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 13%, ενώ οι **εισαγωγές** ανήλθαν σε 498 δισ. λίρες έναντι 470 δισ. λιρών του προηγούμενου έτους, αυξημένες κατά 6%. Το **εμπορικό ισοζύγιο** της υπό εξέταση περιόδου **κατέλειπε** έλλειμμα ύψους 156 δισ. λιρών, σημειώνοντας μείωση κατά 6 % έναντι του 2016 (166 δισ. λίρες).

Το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάζει ένα συνεχώς αυξανόμενο πλεονασματικό ισοζύγιο εμπόριο υπηρεσιών, χάρις κυρίως στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, το οποίο, όμως, δεν επαρκεί, προς το παρόν, για να ισοσκελίσει το υψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο του εμπορίου αγαθών. Τα στοιχεία που παρατίθενται παρακάτω είναι ελαφρώς διαφοροποιημένα από τα ανωτέρω, καθώς προέρχονται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (ONS).

Πίνακας 5: Εξωτερικό εμπόριο Ηνωμένου Βασιλείου

	2013	2014	2015	2016	2017
Εξαγωγές αγαθών (δισ. £)	300	293	287	299	339
Εισαγωγές αγαθών (δισ. £)	419	415	405	432	476
Εμπορικό ισοζύγιο (δισ. £)	-119	-122	-118	-133	-137
Εξαγωγές υπηρεσιών (δισ. £)	223	227	233	258	277
Εισαγωγές υπηρεσιών (δισ. £)	133	135	142	156	165
Ισοζύγιο υπηρεσιών (δισ. £)	90	92	91	102	112
Συνολικό Εμπορικό Ισοζύγιο (δισ. £)	-29	-30	-27	-31	-25

Πηγή: ONS, Balance of Payments Accounts

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Το 2017, **προς την ΕΕ** κατευθύνθηκε ποσοστό 47,87% των εξαγωγών και από εκεί προήλθε 52,02% των εισαγωγών του Η.Β.. Στο ποσοστό περίπου αυτό διατηρούνται οι συναλλαγές ΗΒ – ΕΕ κατά την τελευταία τετραετία (διακύμανση μεταξύ 44% και 48% στις εξαγωγές και 50% - 53% στις εισαγωγές), γεγονός που αντανακλά τη στροφή του βρετανικού εξωτερικού εμπορίου προς τρίτες χώρες.

Κυριότεροι **πελάτες** του Ηνωμένου Βασιλείου είναι οι ΗΠΑ (με μερίδιο 13% επί των συνολικών εξαγωγών), Γερμανία (11%), Γαλλία (7%), Ολλανδία (6%), Ιρλανδία (6%), Κίνα (5%), Ελβετία (4,5%), Βέλγιο (4%), Ισπανία (3%), και Ιταλία (3%) .

Κυριότεροι **προμηθευτές** είναι οι Γερμανία (με μερίδιο 14% επί των συνολικών εισαγωγών), ΗΠΑ (8%), Κίνα (8%), Ολλανδία (8%), Γαλλία (5%), Βέλγιο (5%), Νορβηγία (4%), Ιταλία (4%), Ιρλανδία (3%), Ισπανία (3%)

Οι 10 κυριότερες κατηγορίες **εξαγομένων προϊόντων** είναι: Μηχανές & Συσκευές, Οχήματα, Ορυκτά Καύσιμα, Φαρμακευτικά, Πολύτιμα Μέταλλα, Μηχανές Συσκευές και Υλικά Ηλεκτρικά, , Αεροσκάφη / Διαστημόπλοια , Όργανα Ακριβείας, Οργανικά Χημικά, και Πλαστικά και πλαστικές ύλες.

Οι 10 κυριότερες κατηγορίες **εισαγόμενων προϊόντων** είναι: Πυρηνικοί Αντιδραστήρες – Μηχανές & Συσκευές, Οχήματα, Ορυκτά Καύσιμα, Φαρμακευτικά, Πολύτιμα Μέταλλα, Ηλεκτρικές Μηχανές & Συσκευές, Αεροσκάφη, Όργανα Ακριβείας, Πλαστικά και Χημικά Προϊόντα.

Πίνακας 6: Εξαγωγές αγαθών Ηνωμένου Βασιλείου

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2016		2017		Μεταβολή στην αξία
	Αξία (δισ. £)	% στο σύνολο	Αξία (δισ. £)	% στο σύνολο	
Σύνολο Εξαγωγών	304,48	100%	342,55	100%	13%
84 - Πυρηνικοί Αντιδραστήρες, Λέβητες, Μηχανές, Συσκευές	44,69	15%	50,81	15%	14%
87 - Αυτοκίνητα Οχήματα, Ελκυστήρες, Ποδήλατα Και Άλλα Οχήματα Για Χερσαίες Μεταφορές	38,18	13%	41,69	12%	9%
27 - Ορυκτά Καύσιμα, Ορυκτά Λάδια	19,15	6%	27,29	8%	42%
30 - Φαρμακευτικά Προϊόντα	24,11	8%	25,40	7%	5%
71 - Μαργαριτάρια, Πολύτιμες Και Ημιπολύτιμες Πέτρες, Πολύτιμα Μέταλλα, Απομιμήσεις Κοσμημάτων. Νομίσματα	21,11	7%	24,91	7%	18%
85 - Μηχανές, Συσκευές Και Υλικά Ηλεκτρικά Και Τα Μέρη Τους.	20,10	7%	22,13	6%	10%
88 - Αεροπλοΐα ή Διαστημοπλοΐα	15,52	5%	16,37	5%	5%
90 - Όργανα & Συσκευές Οπτικής, Φωτογραφίας ή Κινηματογραφίας, Μέτρησης, Έλεγχου ή Ακριβείας.	12,73	4%	14,00	4%	10%
39 - Πλαστικές Ύλες Και Τεχνουργήματα Από Αυτές Τις Ύλες	8,35	3%	9,26	3%	11%
29 - Οργανικά Χημικά Προϊόντα	7,94	3%	8,21	2%	4%
22 - Ποτά, Αλκοολούχα	7,02	2%	7,62	2%	9%
99 - Άλλα Προϊόντα Μη Κατονομαζόμενα	4,47	1%	6,93	2%	55%
72 - Χυτοσίδηρος, Σίδηρος και Χάλυβας	3,97	1%	5,44	2%	37%
97 - Αντικείμενα Τέχνης, Συλλογών ή Αρχαιοτήτων	5,30	2%	5,08	1%	-4%
38 - Διαφορά Προϊόντα Των Χημικών Βιομηχανιών	4,73	2%	4,96	1%	5%
33 - Αιθέρια Έλαια Και Ρητινοειδή. Προϊόντα Αρωματοποίησης ή Καλλωπισμού Παρασκευασμένα Και Καλλυντικά Παρασκευάσματα	4,08	1%	4,55	1%	12%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Πίνακας 7: Εισαγωγές αγαθών Ηνωμένου Βασιλείου

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2016		2017		Μεταβολή στην αξία
	Αξία (δισ. £)	% στο σύνολο	Αξία (δισ. £)	% στο σύνολο	
Σύνολο Εισαγωγών	470,96	100%	497,77	100%	6%
84 - Πυρηνικοί Αντιδραστήρες, Λέβητες, Μηχανές, Συσκευές	56,39	12%	62,19	12%	10%

87 - Αυτοκίνητα Οχήματα, Ελκυστήρες, Ποδήλατα Και Άλλα Οχήματα Για Χερσαίες Μεταφορές	55,05	12%	57,12	11%	4%
85 - Μηχανές, Συσκευές Και Υλικά Ηλεκτρικά Και Τα Μέρη Τους.	42,88	9%	46,69	9%	9%
27 - Ορυκτά Καύσιμα, Ορυκτά Λάδια	29,40	6%	40,27	8%	37%
71 – Μαργαριτάρια, Πολύτιμες Και Ημιπολύτιμες Πέτρες, Πολύτιμα Μέταλλα, Απομιμήσεις Κοσμημάτων. Νομίσματα	52,43	11%	38,06	8%	-27%
30 - Φαρμακευτικά Προϊόντα	24,24	5%	25,71	5%	6%
39 - Πλαστικές Ύλες Και Τεχνουργήματα Από Αυτές Τις Ύλες	12,73	3%	14,35	3%	13%
90 - Όργανα & Συσκευές Οπτικής, Φωτογραφίας ή Κινηματογραφίας, Μέτρησης, Έλεγχου ή Ακριβείας.	12,97	3%	13,82	3%	7%
88 - Αεροπλοΐα Ή Διαστημοπλοΐα	14,08	3%	11,60	2%	-18%
61 - Ενδύματα & Συμπληρώματα Του Ενδύματος, Πλεκτά	9,20	2%	9,72	2%	6%
62 - Ενδύματα & Συμπληρώματα Του Ενδύματος, Άλλα Από Τα Πλεκτά	8,95	2%	9,14	2%	2%
94 - Έπιπλα, Έπιπλα Ιατροχειρουργικά. Είδη Κλινοστρωμής Και Παρόμοια. Συσκευές Φωτισμού	8,22	2%	9,01	2%	10%
29 - Οργανικά Χημικά Προϊόντα	6,59	1%	7,64	2%	16%
73 - Τεχνουργήματα Από Χυτοσίδηρο, Σίδηρο Ή Χάλυβα	6,34	1%	6,99	1%	10%
99 - Άλλα Προϊόντα Μη Κατονομαζόμενα	5,01	1%	6,65	1%	33%
22 - Ποτά, Αλκοολούχα	5,93	1%	6,19	1%	4%
48 - Χαρτί Και Χαρτόνια	5,46	1%	5,62	1%	3%
44 – Ξυλεία Και Τεχνουργήματα Από Ξύλο	4,90	1%	5,40	1%	10%
64 - Υποδήματα	4,94	1%	5,30	1%	7%
33 - Αιθέρια Έλαια Και Ρητινοειδή. Προϊόντα Αρωματοποιίας Ή Καλλωπισμού Παρασκευασμένα Και Καλλυντικά Παρασκευάσματα	4,65	1%	5,14	1%	11%
72 - Χυτοσίδηρος, Σίδηρος Και Χάλυβας	4,00	1%	5,10	1%	27%
95 - Παιχνίδια Για Παιδιά Και Ενήλικες, Είδη Διασκέδασης Ή Αθλητισμού.	4,56	1%	4,96	1%	9%
08 - Καρποί Και Φρούτα Βρώσιμα	4,66	1%	4,93	1%	6%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Πίνακας 8: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών (δισ. £)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2016/2017
1	Η.Π.Α.	45,81	13,4%	1%
2	Γερμανία	36,20	10,6%	12%
3	Γαλλία	23,60	6,9%	21%
4	Ολλανδία	21,38	6,2%	13%
5	Ιρλανδία	19,39	5,7%	14%
6	Λ.Δ. Κίνας	16,68	4,9%	24%
7	Ελβετία	15,37	4,5%	5%
8	Βέλγιο	13,78	4,0%	19%
9	Ισπανία	10,46	3,1%	8%
10	Ιταλία	10,24	3,0%	6%
48	Ελλάδα	0,99	0,3%	9%
	Ε.Ε.	163,29	47,7%	14%
	Εκτός Ε.Ε.	179,26	52,3%	12%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Πίνακας 9: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας 2017

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εισαγωγών (δισ. £)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2016/2017
1	Γερμανία	68,72	13,8%	7%
2	Λ.Δ. Κίνας	41,64	8,4%	6%
3	Η.Π.Α.	41,35	8,3%	4%
4	Ολλανδία	39,95	8,0%	15%
5	Γαλλία	26,89	5,4%	9%
6	Βέλγιο	24,86	5,0%	7%
7	Νορβηγία	19,20	3,9%	42%
8	Ιταλία	18,77	3,8%	9%

9	Ισπανία	15,62	3,1%	0%
10	Ιρλανδία	14,53	2,9%	11%
52	Ελλάδα	0,88	0,2%	11%
	Ε.Ε.	259,24	52,1%	9%
	Εκτός Ε.Ε.	238,53	47,9%	2%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάζει πλεονασματικό ισοζύγιο υπηρεσιών, χάρις κυρίως στους κλάδους των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των επαγγελματικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις. Καθώς αναλυτικά στοιχεία για το 2017 ανά χώρα δεν είναι ακόμη διαθέσιμα, παρά μόνο αποσπασματικά, η ανάλυση θα επικεντρωθεί εν προκειμένω στα έτη 2015 και 2016.

Πίνακας 10: Εισπράξεις Ηνωμένου Βασιλείου

	2015		2016		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία (δισ. Ευρώ)	% στο σύνολο	Αξία (δισ. Ευρώ)	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΒΡΜ6					
S - Σύνολο: Υπηρεσίες	299,5	100%	316	100%	6%
SA - Υπηρεσίες μεταποίησης σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	μ/δ	μ/δ	3	1%	μ/δ
SB - Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μ.α.ε.	μ/δ	μ/δ	1,3	0%	μ/δ
SC - Μεταφορές	31,7	10%	34,3	11%	8%
SD - Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	37,5	13%	45,3	14%	21%
SE - Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	2,2	0%	2,5	1%	14%
SF - Υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδότησης	21,5	7%	20,9	7%	-3%
SG - Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	74,9	30%	68,0	22%	-9%
SH - Τέλη για τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	15,4	5%	18,5	6%	20%

SI - Υπηρεσίες Τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής	23,2	10%	23	7%	-1%
SJ - Άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	80,6	27%	91,7	29%	14%
SK - Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	4,4	0%	4,3	1%	-2%
SL - Κυβέρνηση αγαθά και υπηρεσίες n.i.e.	3,1	1%	3,1	1%	-2%
SN - Υπηρεσίες λοιπές	0	0%	0	0%	μ/δ

Πηγή: [Eurostat](#)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις (επαγγελματικές, τεχνικές και υποστηρικτικές) αντιπροσωπεύουν το ήμισυ των βρετανικών εξαγωγών υπηρεσιών. Έπονται οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες (τουρισμός) και οι μεταφορές που ενισχύθηκαν το 2017 λόγω της υποτίμησης της στερλίνας. Οι ανωτέρω κλάδοι υπηρεσιών αποτελούν τα ¾ επί του συνόλου των εξαγωγών υπηρεσιών.

Πίνακας 11: Πληρωμές Ηνωμένου Βασιλείου

	2015		2016		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία (δισ. Ευρώ)	% στο σύνολο	Αξία (δισ. Ευρώ)	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση BPM6					
S - Σύνολο: Υπηρεσίες	186,7	100%	188,6	100%	1%
SA - Υπηρεσίες μεταποίησης σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	μ/δ	μ/δ	1,4	1%	μ/δ
SB - Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μ.α.ε.	μ/δ	μ/δ	0,6	0%	μ/δ
SC - Μεταφορές	26,9	14%	25,2	13%	-7%
SD - Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	58,6	31%	63,1	33%	8%
SE - Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	1,3	1%	1,8	1%	41%
SF - Υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδότησης	0,2	0%	2,1	1%	758%
SG - Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	12,9	7%	17,4	9%	35%
SH - Τέλη για τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	10,8	6%	10,7	6%	-1%
SI - Υπηρεσίες Τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής	13,1	7%	13,2	7%	0%

SJ - Άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	52,8	28%	44,2	23%	-16%
SK - Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	4,3	2%	3,7	2%	-13%
SL - Κυβέρνηση αγαθά και υπηρεσίες n.i.e.	3,9	2%	5,3	3%	36%
SN - Υπηρεσίες λοιπές	0,0	0%	0,0	0%	μ/δ

Πηγή: [Eurostat](#)

Οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες (τουρισμός) αντιστοιχούν στο 1/3 των πληρωμών του ΗΒ για υπηρεσίες, ακολουθούμενες από τις επιχειρηματικές υπηρεσίες και τις μεταφορές. Το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί πλεονασματικό ισοζύγιο σε όλο το φάσμα υπηρεσιών με μερίδιο άνω του 5%, πλην των ταξιδιωτικών υπηρεσιών, λόγω του ισχυρού τουριστικού ρεύματος από το ΗΒ προς άλλες χώρες.

Αναφορικά με τις χώρες που αγοράζουν υπηρεσίες από το ΗΒ, οι ΗΠΑ βρίσκονται στην πρώτη θέση, ακολουθούμενες από τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ελβετία και την Ολλανδία. Οι βρετανικές εξαγωγές υπηρεσιών κατευθύνονται ως επί το πλείστον εκτός Ε.Ε. (μερίδιο ΕΕ 2016: 36,8%), γεγονός που εξηγεί την επιχειρηματολογία υπέρμαχων Εξόδου για εξαίρεση κλάδου υπηρεσιών από οποιαδήποτε συμφωνία με Ε.Ε.. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 45^η θέση.

Πίνακας 12: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών (δισ. £)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2015/2016
1	Η.Π.Α.	52,1	21,3%	3%
2	Γερμανία	16,1	6,5%	9%
3	Γαλλία	13,8	5,6%	-5%
4	Ελβετία	12,4	5,0%	12%
5	Ολλανδία	12,4	5,0%	1%
6	Guernsey	9,7	4,0%	99%
7	Ιρλανδία	9,4	3,8%	-2%
8	Ιαπωνία	7,4	3,0%	28%
9	Jersey	7,4	3,0%	104%
10	Ιταλία	7,2	2,9%	-16%
45	Ελλάδα	0,9	0,4%	-31%
	Ε.Ε.	90,4	36,8%	0%
	εκτός ΕΕ	155,0	63,2%	12%

Πηγή: [OECD](#)

Οι Η.Π.Α. είναι, επίσης, ο σημαντικότερος προμηθευτής υπηρεσιών στο ΗΒ. Έπεται η Ισπανία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Ιρλανδία με την Ελλάδα να βρίσκεται στην 13^η θέση. Το ήμισυ των εισαγωγών υπηρεσιών προέρχεται από την Ε.Ε.

Πίνακας 13: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Ηνωμένου Βασιλείου και η θέση της Ελλάδας, 2017

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών (δισ. £)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2015/2016
1	Η.Π.Α.	29,7	19,4%	15%
2	Ισπανία	13,2	8,6%	17%
3	Γαλλία	12,1	7,9%	-7%
4	Γερμανία	9,3	6,1%	9%
5	Ιρλανδία	7,2	4,7%	25%
6	Ολλανδία	6,2	4,0%	18%
7	Ιταλία	5,2	3,4%	13%
8	Jersey	4,0	2,6%	-1%
9	Ελβετία	3,6	2,4%	-12%
10	Ινδία	3,3	2,1%	-1%
13	Ελλάδα	2,7	1,8%	13%
	Ε.Ε.	76,1	49,7%	10%
	εκτός ΕΕ	76,9	50,3%	6%

Πηγή: [OECD](#)

1.1.4 Επενδύσεις

Το Η.Β. είναι από τους πλέον δημοφιλείς προορισμούς άμεσων ξένων επενδύσεων και ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές παγκοσμίως, γεγονός που καταδεικνύει τον υψηλό βαθμό εξωστρέφειας της βρετανικής οικονομίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ⁴, το Ηνωμένο Βασίλειο προσέλκυσε το 2017 άμεσες ξένες επενδύσεις ύψους 15,1 δισ. \$, μειωμένες κατά 92% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2016: 196 δισ. \$).

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, το Η.Β., κατά το έτος 2017, είχε το τρίτο μεγαλύτερο απόθεμα ΑΞΕ (\$1,56 τρισ.) παγκοσμίως, μετά τις ΗΠΑ και την Κίνα, ενώ το απόθεμα των βρετανικών επενδύσεων προς άλλες χώρες κατά την ίδια χρονιά (\$1,53 τρισ.), κατατάσσει το Η.Β. στη 2^η θέση παγκοσμίως, μετά τις ΗΠΑ. Είναι ενδεικτικό της

⁴ OECD, FDI IN FIGURES, April 2018

αυξανόμενης σημασίας των ΑΞΕ για την οικονομία του ΗΒ ότι το απόθεμα ΑΞΕ στο ΗΒ αντιστοιχούσε το 2017 στο 62,6% του βρετανικού ΑΕΠ από 15,1% το 1995.⁵

Κατά τη δεκαετία 2007-2016, οι κυριότεροι επενδυτές στο Ηνωμένο Βασίλειο προέρχονται από τις ΗΠΑ, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και τη Γαλλία. Αντίστοιχα, κατά την ίδια δεκαετία, οι κύριοι επενδυτικοί προορισμοί των βρετανών είναι οι ΗΠΑ, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο.

Οι κυριότεροι τομείς στους οποίους επενδύουν οι βρετανικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό διαχρονικά είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι εξορύξεις, οι υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τα τρόφιμα και ποτά, η βιομηχανία χημικών - πλαστικών.

Πίνακας 14: Επενδύσεις από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο

Αξία σε εκατ. λίρες	2013	2014	2015	2016	2017
ΑΞΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	918.478	1.013.263	1.032.534	1.199.453	μ/δ
Άμεσες επενδύσεις της χώρας στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	1.090.639	1.078.692	1.083.975	1.212.798	μ/δ

Πηγή: [ONS](#),

1.2 Στοιχεία της οικονομίας των κρατιδίων / πολιτειών / επαρχιών (ή άλλη διοικητική διαίρεση της χώρας)

Η οικονομική διάρθρωση του Ηνωμένου Βασιλείου διαφοροποιείται ανά περιοχή και περιφέρεια – «χώρα». Η Αγγλία είναι η πιο πλούσια από τις τέσσερις «χώρες», ακολουθεί η Σκωτία, η Βόρεια Ιρλανδία και τελευταία η Ουαλία. Το κεντρικό Λονδίνο είναι πρώτο στη λίστα με τις πλουσιότερες περιοχές της Ε.Ε. Η κατά κεφαλή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) στην ευρύτερη περιοχή του Λονδίνου αντιστοιχεί στο 171% της μέσης ΑΠΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ οι πιο φτωχές περιοχές του Η.Β. βρίσκονται στη Βορειοανατολική Αγγλία και στην Ουαλία.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία γεωγραφικής έκτασης, πληθυσμού και πλούτου ανά περιοχή και ανά χώρα του Ηνωμένου Βασιλείου:

⁵ World Investment Report 2018, UK Factsheet
http://unctad.org/sections/dite_dir/docs/wir2018/wir18_fs_gb_en.pdf

Πίνακας 15: Στοιχεία γεωγραφικής εκτάσεως, πληθυσμού και πλούτου ανά περιοχή και χώρα του Ηνωμένου Βασιλείου

Περιοχή	Έκταση (τετρ.χλμ)	% επί συνολικής έκτασης ΗΒ	Πληθυσμός (χιλ.) (2011)	% επί συνόλου Πληθ. ΗΒ	Α.Π.Α. 2016 (εκ. £)	Κατά κεφαλή Ακ.Προστ. Αξία (€)* 2016	% επί μέσης κ.κ.ΑΠΑ ΗΒ (2016)
Αγγλία	130.427	53%	53.013	84,00%	1.498.221	27.060	102,8
– Νοτιοδυτική Αγγλία	23.837	10%	5.289	8,40%	127.372	23.548	89,5
– Ανατολική Αγγλία	19.120	8%	5.847	9,30%	147.382	24.488	93,0
– Νοτιοανατολικά	19.096	8%	8.635	13,70%	258.902	28.506	108,3
– Ανατολική Κεντρική Αγγλία	15.627	6%	4.533	7,20%	100.087	21.502	81,7
– Yorkshire και Humber	15.420	6%	5.284	8,40%	112.194	21.285	80,9
– Βορειοδυτική Αγγλία	14.165	6%	7.052	11,20%	166.542	22.899	87,0
– Δυτική Κεντρική Αγγλία	12.998	5%	5.602	8,90%	126.589	22.144	84,1
– Βορειοανατολική Αγγλία	8.592	4%	2.597	4,10%	50.675	19.542	74,2
– Λονδίνο (ευρύτερη περιοχή)	1.572	1%	8.174	12,90%	408.479	45.046	171,1
Σκωτία	78.772	32%	5.255	8,30%	134.038	24.876	94,5
Ουαλία	20.778	9%	3.064	4,90%	59.585	19.200	73,0
Βόρεια Ιρλανδία	13.843	6%	1.811	2,90%	37.237	20.435	77,6
Ηνωμένο Βασίλειο	243.820	100%	63.143	100%	1.747.647	26.584	100
Βρετανικά Υπερπόντια εδάφη	1.727.570		260		18.565	71.405	

Πηγή: [ONS, GVA at Regional Level](#)

1.3 Οικονομικές προβλέψεις για το 2018

Η επικρατούσα λόγω Brexit αβεβαιότητα έχει επιδράσει στην οικονομία καθώς δεν είναι απόλυτα σαφείς οι στόχοι της βρετανικής Κυβέρνησης στη διαπραγμάτευση για την Έξοδο. Ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης μέχρι το 2020 αναθεωρήθηκε προς τα κάτω, λόγω της εκτιμώμενης μείωσης των ιδιωτικών επενδύσεων, της παραγωγικότητας και της κατανάλωσης των νοικοκυριών, λόγω των συνεπειών του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος (υποτίμηση στερλίνας και αύξηση του πληθωρισμού). Ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται για τα επόμενα έτη να κυμανθεί μεταξύ 1,5-1,8%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη πιθανές συνέπειες από την Έξοδο. Εντός τους έτους αναμένεται σύσφιγξη της νομισματικής πολιτικής, εκτός εάν παρατηρηθεί σοβαρή οικονομική επιδείνωση.

Τα δημόσια οικονομικά, αν και βρίσκονται υπό έλεγχο, προς το παρόν, αναμένεται να δεχθούν πίεση, εάν συνεχιστεί η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας και ακολουθηθεί λιγότερο περιοριστική πολιτική για την αναχαίτιση των επιπτώσεων της επικείμενης Εξόδου. Σύμφωνα με Διυπουργική Έκθεση που κατατέθηκε στο Κοινοβούλιο στις αρχές του 2018, το κόστος της Εξόδου στα δημόσια οικονομικά εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 3% του ΑΕΠ.

Όσον αφορά στις οικονομικές πτυχές της Εξόδου, πέραν του οριζόντιου θέματος της πρόσβασης στην Ενιαία Αγορά, τομείς ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη βρετανική οικονομία είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η δημιουργική βιομηχανία και οι μεταποιητικοί τομείς της αεροδιαστημικής, της αυτοκινητοβιομηχανίας και της φαρμακοβιομηχανίας. Στον χρηματοοικονομικό τομέα, οι φορείς του κλάδου υποστηρίζουν την διατήρηση της μεγαλύτερης δυνατής πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένες από τις κυριότερες εταιρείες του κλάδου έχουν μεταφέρει μέρος των ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων τους εκτός ΗΒ σε άλλο κ-μ της ΕΕ. Στον τομέα του εμπορίου, παρά το γεγονός ότι κρίθηκε ευνοϊκά η συμφωνία για μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος 2020, το σύνολο των επιχειρηματικών φορέων υποστηρίζουν τη σύναψη Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου με την ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, η επιχειρηματική κοινότητα αναμένει την κατάληξη των διαπραγματεύσεων τον ερχόμενο Οκτώβριο, ελπίζοντας σε αρτιότερη διαμόρφωση της μελλοντικής σχέσης του ΗΒ με την ΕΕ.

1.4 Οικονομικές σχέσεις Ηνωμένου Βασιλείου στο διεθνές πεδίο

Το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει στο σύνολο, σχεδόν, των διεθνών οικονομικών οργανισμών είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω της ΕΕ.

Σύμφωνα με τη Λευκή Βίβλο που εξέδωσε εντός του 2017, μετά την Έξοδο του ΗΒ από την ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο θα επιδιώξει την υλοποίηση μιας ανεξάρτητης πολιτικής διεθνούς εμπορίου που θα περιλαμβάνει πέντε βασικά στοιχεία,

- 1) Θα διέπεται από διαφάνεια και θα λαμβάνει υπόψη τις απόψεις μιας ευρείας ομάδας κοινωνικών εταίρων, φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, κ.ο.κ. εντός του ΗΒ
- 2) Το ΗΒ θα υποστηρίζει ένα διεθνές εμπορικό σύστημα βασισμένο σε κανόνες, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.
- 3) Το ΗΒ θα επιδιώξει τη διατήρηση και συνέχεια των εμπορικών συμφωνιών που έχει συνάψει η Ε.Ε., καθώς και τη σφυρηλάτηση νέων στενότερων εμπορικών δεσμών με άλλες χώρες/περιοχές.
- 4) Το ΗΒ θα υποστηρίζει τις αναπτυσσόμενες χώρες στη μείωση της φτώχειας, μέσω της διατήρησης των υπαρχόντων, στο πλαίσιο ΕΕ, ή/και της εκ νέου διαμόρφωσης προτιμησιακών καθεστώτων πρόσβασης στη βρετανική αγορά.

- 5) Το ΗΒ θα διασφαλίσει ισότιμους όρους στο διεθνές εμπόριο μέσω της διαμόρφωσης ενός θεσμικού πλαισίου μέσω εμπορικής άμυνας και ενός υποστηρικτικού κυβερνητικού οργάνου για την παρακολούθηση του μηχανισμού διευθέτησης εμπορικών διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ.

Το Ηνωμένο Βασίλειο θα συνεχίσει να είναι θιασώτης της φιλελευθεροποίησης του διεθνούς εμπορίου. Ιδίως στον κλάδο των υπηρεσιών, στον οποίο η χώρα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, εκτιμά ότι η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση, σε συνδυασμό με την άνοδο συγκεκριμένων αναδυόμενων οικονομιών και την αύξηση των αναγκών τους σε παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, θα ευνοήσει σε υπερθετικό βαθμό τους βρετανούς εξαγωγείς υπηρεσιών. Επί τη βάση αυτών των εκτιμήσεων, το ΗΒ θα επιδιώξει την ολοκλήρωση της πολυμερούς συμφωνίας για το εμπόριο υπηρεσιών (TiSA), η οποία διεξάγεται εκτός πλαισίου Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Τυχόν ολοκλήρωση της συμφωνίας θα δώσει σημαντική ώθηση στις εξαγωγές υπηρεσιών, οι οποίες, ήδη, τα τελευταία έτη αποσπών ολοένα μεγαλύτερο μερίδιο επί του συνόλου των βρετανικών εξαγωγών.

Επίσης, το Ηνωμένο Βασίλειο φιλοδοξεί να διαδραματίσει ρόλο «εμπορικού κόμβου» (*trade hub*), μέσω του οποίου θα μπορούν να διακινούνται προϊόντα και υπηρεσίες μεταξύ μεγάλων εμπορικών εταίρων, όπως των ΗΠΑ, της ΕΕ και της Κίνας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, πρέπει να εκπληρούνται δύο προϋποθέσεις. Αφενός, οι εν λόγω εταίροι να μην έχουν συνάψει μεταξύ τους Συμφωνίες Ελευθέρων Συναλλαγών (ΣΕΣ-FTAs), αφετέρου το ίδιο το ΗΒ να επιτύχει να συνάψει με αυτούς τους εταίρους ΣΕΣ. Επίσης, το ΗΒ θεωρεί ότι μπορεί να καταστεί κόμβος διαμετακόμισης για την είσοδο των προϊόντων της Κοινοπολιτείας (Ινδία, Αυστραλία κ.ο.κ.) στην αγορά της Ε.Ε., εφόσον βεβαίως συνολογήσει ΣΕΣ ή παρόμοια συμφωνία με την Ε.Ε..

Τέλος, το ΗΒ θα επιδιώξει να διασφαλίσει τη συνέχεια των εμπορικών συμφωνιών που συμμετέχει ως μέλος της Ε.Ε.. Η βρετανική Κυβέρνηση έχει δηλώσει ρητώς την πρόθεση να συμφωνήσει εκ νέου με εμπορικά bloc στα οποία έχει παραχωρηθεί καθεστώς προτιμησιακής πρόσβασης στην ΕΕ, όπως αυτά των Λιγότερο Ανεπτυγμένων Χωρών (LDCs), των χωρών της Καραϊβικής (CARIFORUM) και των χωρών που συμμετέχουν στις συμφωνίες GSP και GSP+.

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Ηνωμένου Βασιλείου

2.1 Διμερές εμπόριο

Το διμερές εμπόριο Ελλάδας – Ηνωμένου Βασιλείου χαρακτηρίζεται από μια αντιστροφή ρόλων, σε σχέση με τις εμπορικές σχέσεις του ΗΒ εν γένει. Ενώ το ΗΒ υστερεί στο εμπόριο αγαθών και υπερτερεί στο εμπόριο υπηρεσιών, στην περίπτωση της Ελλάδας συμβαίνει το αντίστροφο. Η Ελλάδα απολαμβάνει ένα υψηλό πλεόνασμα στο εμπόριο υπηρεσιών και ένα συρρικνούμενο έλλειμμα στο εμπόριο αγαθών. Ο Πίνακας αποτυπώνει τα ανωτέρω.

Πίνακας 16: Διμερές Εμπόριο Ελλάδας Ηνωμένου Βασιλείου

<i>Πηγή Αναφοράς: Ελλάδα</i>	2013	2014	2015	2016	2017
Εισπράξεις	4.181,70	4.974,70	4.580,70	3.925,90	μ/δ
Πληρωμές (αξία σε εκ. Ευρώ)	2.080,10	1.943,50	1.902,40	1.896,60	μ/δ
Ισοζύγιο υπηρεσιών (σε εκ. Ευρώ)	2.101,60	3.031,20	2.678,20	2.029,30	μ/δ
Εξαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	993,96	979,91	1.098,72	1.076,44	1.124,50
Εισαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	1.168,20	1.250,48	1.248,41	1.231,04	1.181,81
Ισοζύγιο αγαθών (εκ. Ευρώ)	-174,24	-270,57	-149,69	-154,59	-57,31
Συνολικές Εξαγωγές	5.175,66	5.954,61	5.679,42	5.002,34	μ/δ
Συνολικές Εισαγωγές	3.248,30	3.193,98	3.150,81	3.127,64	μ/δ
Εμπορικό ισοζύγιο (εκ. Ευρώ)	1.927,36	2.760,63	2.528,61	1.874,70	μ/δ
<i>Πηγή: Eurostat (αξία σε εκ. Ευρώ)</i>					

Το ανωτέρω αποτέλεσμα προκύπτει κυρίως χάρις στον τουρισμό και τη ναυτιλία, οι οποίοι συνεισφέρουν σημαντικά στο διμερές εμπόριο. Επίσης, δυνητικά, ως θετικός παράγοντας αύξησης των διμερών εμπορικών δεσμών μπορεί να αποτελέσει η αυξημένη μετά το 2009 παρουσία Ελλήνων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίθετα, παράγων αβεβαιότητας είναι η επικείμενη Έξοδος του ΗΒ από την Ε.Ε., καθώς δύναται να αποτελέσει απειλή για πολλούς κλάδους του εμπορίου, εάν η συμφωνία μεταξύ Ε.Ε.-Η.Β. κινηθεί προς την κατεύθυνση της διάρρηξης των υφιστάμενων δεσμών.

2.1.1 Διμερές εμπόριο αγαθών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας του Η.Β. η χώρα μας καταλαμβάνει την 48η θέση μεταξύ των πελατών και την 52η μεταξύ των προμηθευτών του Η.Β.

Ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδος – Ηνωμένου Βασιλείου ανήλθε, για το 2017, στο ύψος των 1,86 δισ. λιρών, έναντι 1,70 δισ. το 2016, αυξημένος κατά 9,4 %. Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο κατέλειπε έλλειμμα ύψους 104,42 εκ. λιρών, μειωμένο κατά 8,2 % περίπου έναντι του 2016 (113,67 εκ λίρες).

Αναλυτικότερα, η αξία των ελληνικών εξαγωγών στο Η.Β. (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών) ανήλθε στα 883 εκ. λίρες έναντι 795 εκ. του προηγούμενου έτους, σημειώνοντας σημαντική αύξηση της τάξης του 10,57 %. Χωρίς τα πετρελαιοειδή (δασμ. κλ. 27) η αξία των εξαγωγών ανήλθε σε 847,83 εκ. λίρες, καταγράφοντας αύξηση κατά 9,0%. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα αντίστοιχα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ελληνικές εξαγωγές (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών) προς το ΗΒ κατέγραψαν αύξηση κατά 10,8 % έναντι του 2016.

Η αξία των ελληνικών εισαγωγών από το Η.Β. (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών) ανήλθε σε 989 εκ. λίρες έναντι 909 εκ. του 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 8,1 %. Όμως, χωρίς τα πετρελαιοειδή (δασμ. κλ. 27), η αξία των εισαγωγών ανήλθε σε 943,0 εκ. λίρες, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 10,3%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (σύνολο εμπορίου αγαθών) το 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο καταλαμβάνει την 11η θέση μεταξύ των εμπορικών εταίρων της Ελλάδος και την 8η μεταξύ των πελατών της χώρας μας. Ο όγκος εμπορίου ανήλθε σε 2,3 δισ. Ευρώ, με τις ελληνικές εξαγωγές να ανέρχονται σε 1,12 δισ. Ευρώ και τις εισαγωγές σε 1,18 δισ. Ευρώ.

Το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο αγαθών, σε όρους ευρώ, σταδιακά μειώνεται τα τελευταία έτη.

Πίνακας 17: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Ηνωμένου Βασιλείου

Πηγή Αναφοράς: Ελλάδα	2013	2014	2015	2016	2017
Εξαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	993,96	979,91	1.098,72	1.076,44	1.124,50
Εισαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	1.168,20	1.250,48	1.248,41	1.231,04	1.181,81
Εμπορικό ισοζύγιο (εκ. Ευρώ)	-174,24	-270,57	-149,69	-154,59	-57,31

Πηγή Αναφοράς: ΗΒ	2013	2014	2015	2016	2017
Εξαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	844,46	861,57	976,98	971,65	1.007,66
Εισαγωγές αγαθών (εκ. Ευρώ)	1.070,38	1.221,82	1.207,96	1.113,21	1.112,17
Εμπορικό ισοζύγιο (εκ. Ευρώ)	-225,92	-360,26	-230,98	-141,57	-104,51

Πηγή: Eurostat

Στον κατωτέρω πίνακα εμφανίζονται οι κυριότερες κατηγορίες εξαγομένων προϊόντων με το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο των εξαγωγών, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία του Η.Β.

Πίνακας 18: Ελληνικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο – μεγάλες κατηγορίες

Σε λίρες	2016		2017		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
30 - Φαρμακευτικά προϊόντα	115.841.516	14,57%	131.850.644	14,93%	13,82%
4 - Γάλα & προϊόντα γαλακτοκομίας. Μέλι φυσικό.	87.784.495	11,04%	97.898.256	11,08%	11,52%
85 - Μηχανές, συσκευές & υλικά ηλεκτρικά & τα μέρη τους.	79.214.964	9,96%	85.076.210	9,63%	7,40%
20 - Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών & φρούτων	63.267.936	7,96%	66.120.358	7,49%	4,51%
74 - Χαλκός & τεχνουργήματα από χαλκό	40.319.753	5,07%	58.094.411	6,58%	44,08%
8 - Καρποί & φρούτα βρώσιμα	43.246.020	5,44%	53.589.484	6,07%	23,92%
76 - Αργίλιο & τεχνουργήματα από αργίλιο	35.011.316	4,40%	39.402.293	4,46%	12,54%
61 - Ενδύματα & συμπληρώματα του ενδύματος, πλεκτά	34.038.274	4,28%	33.730.301	3,82%	-0,90%
27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια & προϊόντα της απόσταξης αυτών.	17.297.252	2,18%	31.179.904	3,53%	80,26%
39 - Πλαστικές ύλες & τεχνουργήματα από αυτές	23.278.371	2,93%	27.879.448	3,16%	19,77%
19 - Παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα κάθε είδους ή το γάλα. Είδη ζαχαροπλαστικής	15.668.105	1,97%	26.826.843	3,04%	71,22%
21 - Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	21.678.706	2,73%	25.037.292	2,83%	15,49%
84 - Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές & μηχανικές επινοήσεις.	20.362.841	2,56%	23.022.744	2,61%	13,06%
73 - Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	25.804.678	3,25%	20.082.443	2,27%	-22,18%
25 - Αλάτι, θείο, γαίες & πέτρες, γύψος, ασβέστης & τσιμέντα	20.155.249	2,54%	16.722.521	1,89%	-17,03%
Λοιπές κατηγορίες	152.043.221	19,12%	146.712.157	16,61%	-3,51%
Σύνολο	795.012.697	100,00%	883.225.309	100,00%	11,10%

Πηγή: UK Trade Info

Οι 10 κυριότερες κατηγορίες **εξαγομένων** στο Η.Β. προϊόντων είναι: φαρμακευτικά, γαλακτοκομικά προϊόντα, ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός, παρασκευάσματα λαχανικών καρπών και φρούτων, χαλκός και τεχνουργήματα από χαλκό, καρποί και

φρούτα, αλουμίνιο και τεχνουργήματα, ενδύματα και συμπληρώματα ενδύματος, τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα, πλαστικά και πλαστικά προϊόντα και διάφορα παρασκευάσματα διατροφής.

Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων προκύπτει ότι, μεταξύ των ανωτέρω εξαγομένων από τη χώρα μας προϊόντων, τη μεγαλύτερη αύξηση, έναντι του 2016, καταγράφουν τα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (80%), τα παρασκευάσματα με βάση δημητριακά (71%), τα προϊόντα από χαλκό (44%) και τα βρώσιμα φρούτα και καρποί (24%). Επί συγκεκριμένων προϊόντων, δυναμισμό κατά το προηγούμενο έτος παρουσίασαν στην κατηγορία των βιομηχανικών προϊόντων οι σωλήνες από χαλκό, τα καλώδια και τα γυναικεία σύνθετα πλεκτά ενδύματα και σε αυτή των τροφίμων, τα σταφύλια, η κορινθιακή σταφίδα, οι ζύμες αρτοποιίας και άλλα είδη ζαχαροπλαστικής καθώς και τα λοιπά παρασκευάσματα διατροφής. Σταθερά καλές επιδόσεις παρουσίασαν τα φαρμακευτικά είδη, τα καλλυντικά και τα κοσμήματα, ενώ στον κλάδο τροφίμων η φέτα, το γιαούρτι, οι ελιές και η βιομηχανική ντομάτα. Θετικές επιδόσεις, επίσης, παρουσίασαν οι εξαγωγές ανελκυστήρων και επιθεμάτων νικοτίνης.

Πίνακας 19: Ελληνικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο 2017– κυριότερα προϊόντα (8ψήφια δασμ. κλάση)

	2016		2017		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία σε €	% στο σύνολο	Αξία σε €	% στο σύνολο	
8ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
30049000 - Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική πώληση	79.148.838	10,0%	90.030.877	10,2%	14%
74111010 - Σωλήνες από χαλκό καθαρισμένο, ευθείς	35.341.334	4,4%	47.762.500	5,4%	35%
04069032 - Φέτα	40.726.439	5,1%	45.653.738	5,2%	12%
08061010 - Σταφύλια, νωπά, επιτραπέζια	21.324.079	2,7%	28.723.181	3,3%	35%
85444995 - Ηλεκτρικοί αγωγοί για τάση > 80 V αλλά <1.000 V, μονωμένα, μη εφοδιασμένα με τεμάχια σύνδεσης	14.520.533	1,8%	22.851.963	2,6%	57%
04031011 - Γιαούρτια με λιπαρά κάτω του 3 %	20.109.989	2,5%	21.474.228	2,4%	7%
85444999 - Ηλεκτρικοί αγωγοί για τάση 1.000 V, μονωμένοι, μη εφοδιασμένοι με τεμάχια σύνδεσης	15.490.646	1,9%	15.620.616	1,8%	1%
20057000 - Ελιές	13.213.059	1,7%	15.595.112	1,8%	18%
19012000 - Μείγματα και ζυμάρια για την παρασκευή προϊόντων αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας της κλάσης 1905	5.204.000	0,7%	14.831.819	1,7%	185%

21069098 - Παρασκευάσματα διατροφής, που περιέχουν, κατά βάρος, > = 1,5% λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, > = 5% σακχαρόζη ή ισογλυκόζη, > 5% γλυκόζη	10.943.418	1,4%	14.033.051	1,6%	28%
08062010 - Σταφίδα μαύρη κορινθιακή	10.991.724	1,4%	13.807.342	1,6%	26%
27101245 - Ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα, Με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95, αλλά μικρότερο του 98	0	0,0%	12.715.175	1,4%	μ/δ
76020090 - Απορρίμματα και θραύσματα αργιλίου (σκραπ)	3.292.238	0,4%	11.423.218	1,3%	247%
33049900 - Παρασκευάσματα ομορφιάς ή μακιγιάζ και παρασκευάσματα για τη φροντίδα του δέρματος	9.053.832	1,1%	9.922.889	1,1%	10%
30042000 - Φάρμακα που περιέχουν αντιβιοτικά, σε δοσομετρημένες δόσεις «περιλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για διαδερμική χορήγηση» ή σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση	7.675.482	1,0%	8.573.647	1,0%	12%
04031013 - Γιαούρτια με λιπαρά άνω του 3 % αλλά κάτω του 6%		0,0%	8.541.677	1,0%	μ/δ
71131100 - Κοσμήματα από άργυρο, έστω και επενδυμένο ή επιστρωμένο με άλλα πολύτιμα μέταλλα	6.340.436	0,8%	7.771.954	0,9%	23%
19059090 - Πίτσες και άλλα προϊόντα ζαχαροπλαστικής, που δεν έχουν υποστεί ζύμωση	5.911.864	0,7%	7.740.143	0,9%	31%
20029031 - Ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, σε άμεσες συσκευασίες καθαρού περιεχομένου που υπερβαίνει το 1 kg	6.591.111	0,8%	7.667.026	0,9%	16%
85444991 - Ηλεκτρικά σύρματα και καλώδια, για τάση <= 1.000 V, μονωμένα, μη εφοδιασμένα με τεμάχια σύνδεσης, με μονωμένα καλώδια αγωγών διαμέτρου > 0,51 mm, n.e.s.	9.290.881	1,2%	7.325.130	0,8%	-21%
61044300 - Φορέματα, φούστες, κ.ο.κ από συνθετικές πλεκτικές ίνες, για γυναίκες ή κορίτσια	4.913.622	0,6%	7.054.443	0,8%	44%
20021090 - Ντομάτες, ολόκληρες ή σε τεμάχια μη αποφλοιωμένες	7.921.893	1,0%	6.731.351	0,8%	-15%
38249958 - Επιθέματα νικοτίνης (διαδερμικά συστήματα), που προορίζονται να βοηθήσουν τους καπνιστές να σταματήσουν το κάπνισμα		0,0%	6.103.224	0,7%	μ/δ
30044900 - Φάρμακα που περιέχουν αλκαλοειδή ή παράγωγά τους, συσκευασμένα σε μετρημένες δόσεις "περιλαμβανομένων εκείνων για διαδερμική χορήγηση"		0,0%	6.091.894	0,7%	μ/δ
20089774 - Μείγματα φρούτων	5.572.469	0,7%	5.802.490	0,7%	4%
84281020 - Ανελκυστήρες και αναβατήρες φορτίου, ηλεκτρικοί	5.502.716	0,7%	5.797.052	0,7%	5%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Στον κατωτέρω πίνακα εμφανίζονται οι κυριότερες κατηγορίες εισαγομένων προϊόντων με το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο των εισαγωγών, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία του Η.Β.

Πίνακας 20: Ελληνικές εισαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο 2017 (2ψήφια δασμ. κλάση)

	2016		2017		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία σε £	% στο σύνολο	Αξία σε £	% στο σύνολο	
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
30 - Φαρμακευτικά προϊόντα	109.743.129	12,08%	122.358.333	12,38%	11,50%
85 - Μηχανές, συσκευές & υλικά ηλεκτρικά & τα μέρη τους.	108.196.529	11,91%	107.919.771	10,92%	-0,26%
87 - Αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα & άλλα οχήματα για χερσαίες μεταφορές,	100.682.987	11,08%	85.479.983	8,65%	-15,10%
84 - Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές & μηχανικές επινοήσεις.	64.351.144	7,08%	68.316.015	6,91%	6,16%
22 - Ποτά, αλκοολούχα	52.265.040	5,75%	60.991.135	6,17%	16,70%
27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια & προϊόντα της απόσταξης αυτών. Ασφαλτώδεις ύλες.	53.455.608	5,88%	45.527.575	4,60%	-14,83%
61 - Ενδύματα & συμπληρώματα του ενδύματος, πλεκτά	27.906.550	3,07%	34.766.800	3,52%	24,58%
62 - Ενδύματα & συμπληρώματα του ενδύματος, άλλα από τα πλεκτά	27.925.559	3,07%	33.949.297	3,43%	21,57%
90 - Όργανα & συσκευές οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου ή ακρίβειας. Όργανα & συσκευές ιατροχειρουργικής.	26.221.347	2,89%	32.531.974	3,29%	24,07%
38 - Διάφορα προϊόντα των χημικών βιομηχανιών	30.274.035	3,33%	29.172.639	2,95%	-3,64%
39 - Πλαστικές ύλες & τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες	20.260.010	2,23%	25.500.955	2,58%	25,87%
32 - Δεψικά & βαφικά εκχυλίσματα. Ταννίνες & τα παράγωγά τους. Χρωστικά & άλλες χρωστικές ύλες, χρώματα επίχρισης & βερνίκια.	19.591.766	2,16%	25.207.570	2,55%	28,66%
33 - Αιθέρια έλαια & ρητινοειδή. Προϊόντα αρωματοποίησης ή καλλωπισμού παρασκευασμένα & καλλυντικά παρασκευάσματα	18.734.840	2,06%	23.830.849	2,41%	27,20%

49 - Προϊόντα των εκδοτικών οίκων, του τύπου ή άλλων βιομηχανιών που ασχολούνται με τις γραφικές τέχνες	21.866.939	2,41%	20.158.480	2,04%	-7,81%
64 - Υποδήματα	18.747.700	2,06%	20.054.988	2,03%	6,97%
34 - Σαπούνια, οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης, παρασκευάσματα για πλύσιμο	9.262.580	1,02%	19.808.559	2,00%	113,86%
76 - Αργίλιο & τεχνουργήματα από αργίλιο	13.540.695	1,49%	18.832.016	1,90%	39,08%
21 - Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	17.565.888	1,93%	17.870.526	1,81%	1,73%
Λοιπές κατηγορίες	168.096.035	18,50%	196.447.141	19,87%	16,87%
Σύνολο	908.688.381	100,00%	988.724.606	100,00%	8,81%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Οι 10 κυριότερες κατηγορίες **εισαγόμενων** από το Η.Β. προϊόντων είναι: φαρμακευτικά, ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός, αυτοκίνητα οχήματα και ελκυστήρες, μηχανολογικός εξοπλισμός, αλκοολούχα ποτά, ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών, διάφορα προϊόντα χημικών βιομηχανιών, ενδύματα άλλα από πλεκτά, ενδύματα πλεκτά, μηχανήματα οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου, ακρίβειας ή χειρουργικά εργαλεία.

Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων προκύπτει ότι, μεταξύ των ανωτέρω εισαγομένων στη χώρα μας προϊόντων, τη μεγαλύτερη αύξηση, έναντι του 2016, καταγράφουν τα σαπούνια και λοιπά είδη καθαρισμού, τα είδη από αλουμίνιο, οι χρωστικές ύλες, τα προϊόντα καλλωπισμού, τα πλαστικά είδη, τα ενδύματα και τα όργανα μέτρησης, ελέγχου ή ακρίβειας. Επί συγκεκριμένων προϊόντων, δυναμισμό παρουσίασαν τα προϊόντα καθαρισμού και πλυσίματος, οι χρωστικές ουσίες, οι ράβδοι από αργίλιο, τα κινητά τηλέφωνα και τα αλκοολούχα ποτά (ουίσκι και τζιν),

Πίνακας 21: Ελληνικές εισαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο 2017 – κυριότερα προϊόντα (8ψήφια δασμ. κλάση)

	2016		2017		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
8ψηφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
30049000 - Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική πώληση	56.506.611	6,2%	54.917.716	5,6%	-3%

27101964 - Καύσιμα από ασφαλτούχα υλικά με περιεκτικότητα σε θείο > 0,1% αλλά <= 1% κατά βάρος	40.898.596	4,5%	43.324.081	4,4%	6%
22083071 - Σκωτσέζικο ούισκι, σε δοχεία με περιεκτικότητα <= 2 λίτρα	33.768.276	3,7%	40.791.907	4,1%	21%
85171200 - Τηλέφωνα για κυβελοειδή δίκτυα "κινητά τηλέφωνα" ή για άλλα ασύρματα δίκτυα	23.091.271	2,5%	29.267.243	3,0%	27%
85234920 - Δίσκοι για συστήματα ανάγνωσης λέιζερ (εκτός DVDs)		0,0%	17.954.140	1,8%	#DIV/0!
30021500 - Ανοσολογικά προϊόντα, συσκευασμένα σε μετρικές δόσεις ή σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση		0,0%	17.917.522	1,8%	#DIV/0!
30022000 - Εμβόλια για την ιατρική	9.865.902	1,1%	16.697.409	1,7%	69%
87034010 - Αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά <10 ατόμων		0,0%	16.093.823	1,6%	#DIV/0!
76041010 - Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο όχι σε κράμα	10.086.368	1,1%	15.548.206	1,6%	54%
87033219 - Αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα, για τη μεταφορά <10 ατόμων, με κινητήρα μόνο πετρελαιοκίνητο, με κυλινδρισμό > 1,500 cm ³ αλλά <= 2,500 cm ³ , καινούργια	26.597.638	2,9%	14.639.842	1,5%	-45%
34022090 - Παρασκευάσματα πλυσίματος, συμπεριλ. βοηθητικά παρασκευάσματα για πλύσιμο και παρασκευάσματα καθαρισμού για τη λιανική πώληση	4.184.783	0,5%	13.433.783	1,4%	221%
49019900 - Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	12.035.931	1,3%	11.823.739	1,2%	-2%
87032210 - Αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά <10 ατόμων, με εμβολοφόρο κινητήρα εσωτερικής καύσης με ανάφλεξη με σπινθήρα	6.746.121	0,7%	11.778.185	1,2%	75%
87033110 - Αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα, για τη μεταφορά <10 ατόμων, με κινητήρα μόνο πετρελαιοκίνητο, με κυλινδρισμό <= 1,500 cm ³ , καινούργια	16.994.318	1,9%	10.461.234	1,1%	-38%
22085011 - Τζιν & Τζινέβρα, σε δοχεία με περιεκτικότητα <= 2 λίτρα	8.927.547	1,0%	10.229.450	1,0%	15%

32061100 - Χρωστικές ουσίες και παρασκευάσματα με βάση το διοξείδιο του τιτανίου για τον χρωματισμό οποιουδήποτε υλικού ή για την παρασκευή χρωστικών ουσιών, που περιέχουν > 80% κατά βάρος διοξείδιο του τιτανίου	7.678.715	0,8%	9.738.081	1,0%	27%
87032319 - Αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά <10 ατόμων, , με εμβολοφόρο κινητήρα εσωτερικής καύσης με ανάφλεξη με σπινθήρα	25.625.902	2,8%	9.586.825	1,0%	-63%
24031910 - Καπνός, έστω και αν περιέχει υποκατάστατα καπνού σε οποιαδήποτε αναλογία, σε άμεσες συσκευασίες καθαρού περιεχομένου <= 500 g (με εξαίρεση τον καπνό που περιέχει καπνό)	7.446.964	0,8%	8.079.947	0,8%	8%
85389099 - Μέρη που προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις συσκευές για τη διακοπή, κατανομή, προστασία, διακλάδωση, συναρμογή ή σύνδεση των ηλεκτρικών κυκλωμάτων	5.177.824	0,6%	7.495.103	0,8%	45%
30043900 - Φάρμακα που περιέχουν ορμόνες ή στεροειδή που χρησιμοποιούνται ως ορμόνες αλλά όχι αντιβιοτικά	6.907.438	0,8%	6.360.793	0,6%	-8%
78019990 - Μόλυβδος ακατέργαστος	2.446.164	0,3%	6.320.276	0,6%	158%
21069092 - Παρασκευάσματα διατροφής, που δεν περιέχουν λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, ζαχαρόζη, άμυλα ισογλυκόζης ή γλυκόζη ή περιέχουν κατά βάρος 1,5% λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, <5% σακχαρόζη ή ισογλυκόζη, <5% γλυκόζη	1.842.288	0,2%	6.021.630	0,6%	227%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

2.1.2 Διμερές εμπόριο υπηρεσιών

Το έλλειμμα στο εμπόριο αγαθών αντισταθμίζεται πλήρως από το πλεόνασμα στο εμπόριο υπηρεσιών, με συνέπεια το συνολικό ισοζύγιο εμπορίου να είναι πλεονασματικό για την Ελλάδα. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το 2016, οι ελληνικές εξαγωγές υπηρεσιών (κυρίως τουρισμός και ναυτιλία) ανήλθαν στα 3,9 δισ. Ευρώ, ενώ οι ελληνικές εισαγωγές στα 1,9 δισ. Ευρώ, με το πλεόνασμα ισοζυγίου υπηρεσιών να διαμορφώνεται στα 2 δισ. Ευρώ.

Πίνακας 22: Διμερές Ισοζύγιο υπηρεσιών

	2013	2014	2015	2016	2017
Εισπράξεις (αξία σε εκ. Ευρώ)	4.181,7	4.974,7	4.580,7	3.925,9	μ/δ
Πληρωμές (αξία σε εκ. Ευρώ)	2.080,1	1.943,5	1.902,4	1.896,6	μ/δ
Ισοζύγιο υπηρεσιών (σε εκ. Ευρώ)	2.101,6	3.031,2	2.678,2	2.029,3	μ/δ

Πηγή: [Eurostat](#)

Στον παρακάτω Πίνακα, καταγράφονται οι εξαγωγές υπηρεσιών της Ελλάδας στο ΗΒ. Οι εξαγωγές μειώθηκαν το 2016 έναντι του 2015 κατά -14%, από τα 4,6 στα 3,9 δισ. Ευρώ. Το 85% αυτών αφορά ταξιδιωτικές υπηρεσίες, ήτοι τουρισμό, και μεταφορές, ήτοι ναυτιλιακές υπηρεσίες. Η πτώση σχετίζεται αποκλειστικά με τη μείωση κατά -30% που εμφάνισαν οι εισπράξεις από μεταφορικές υπηρεσίες.

Πίνακας 23: Εισπράξεις της Ελλάδας από το Ηνωμένο Βασίλειο

	2015		2016		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία (εκ. Ευρώ)	% στο σύνολο	Αξία (εκ. Ευρώ)	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση BPM6					
S - Σύνολο: Υπηρεσίες	4.581	100%	3.926	100%	-14%
SA - Υπηρεσίες μεταποίησης σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	1	0%	2	0%	122%
SB - Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μ.α.ε.	17	0%	2	0%	-86%
SC - Μεταφορές	1.890	41%	1.344	34%	-29%
SD - Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	2.073	45%	1.991	51%	-4%
SE - Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	42	1%	15	0%	-64%
SF - Υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδότησης	93	2%	86	2%	-7%
SG - Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	22	0%	20	1%	-10%
SH - Τέλη για τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	6	0%	5	0%	-7%
SI - Υπηρεσίες Τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής	172	4%	198	5%	15%
SJ - Άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	245	5%	234	6%	-4%
SJ1 - Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης	20	0%	17	0%	-16%
SJ2 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης επιχειρήσεων	113	2%	99	3%	-13%

SJ3 - Τεχνικές, σχετιζόμενες με εμπόριο, και άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	112	2%	119	3%	6%
SK - Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	18	0%	25	1%	37%
SL - Κυβέρνηση αγαθά και υπηρεσίες n.i.e.	4	0%	5	0%	33%
SN - Υπηρεσίες λοιπές	0	0%	0	0%	μ/δ

Πηγή: [Eurostat](#)

Στον τομέα του τουρισμού, οι Βρετανοί είναι παραδοσιακά μεταξύ των τριών σημαντικότερων πελατών για το ελληνικό τουριστικό προϊόν. Περίπου 10% των αφίξεων είναι από το ΗΒ, ενώ σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, το 2017 αποτέλεσε ορόσημο, καθώς έσπασε το φράγμα των 3 εκατ. τουριστών από το ΗΒ.

Πίνακας 24: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από το Ηνωμένο Βασίλειο

	2013	2014	2015	2016	2017
Αφίξεις από το ΗΒ στην Ελλάδα	1.846.300	2.089.500	2.397.200	2.894.700	3.002.000
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	9,2%	8,6%	9,2%	10,3%	10,0%
Μεταβολή		13,2%	14,7%	20,8%	3,7%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας

Στον τομέα της ναυτιλίας, ήδη από το 19^ο αιώνα, η ελληνική ναυτιλία είχε ισχυρή παρουσία στο Η.Β. Περίπου 60 ελληνικές εταιρίες διαθέτουν γραφεία αντιπροσώπευσης στο Λονδίνο τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο προς την βρετανική όσο και την διεθνή αγορά. Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα είχε επιτύχει μερικό επαναπατρισμό ναυτιλιακών εταιρειών μέσω κινήτρων, αλλά και λόγω δυσμενών αλλαγών στο βρετανικό φορολογικό καθεστώς (non-doms).

Στον παρακάτω Πίνακα, καταγράφονται οι εισαγωγές υπηρεσιών της Ελλάδας από το ΗΒ.

Πίνακας 25: Πληρωμές της Ελλάδας στο Ηνωμένο Βασίλειο

	2015		2016		Μεταβολή 2017/2016
	Αξία (εκ. Ευρώ)	% στο σύνολο	Αξία (εκ. Ευρώ)	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΒΡΜ6					
S - Σύνολο: Υπηρεσίες	1.902	100%	1.897	100%	0%
SA - Υπηρεσίες μεταποίησης σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	0	0%	0	0%	-100%
SB - Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μ.α.ε.	13	1%	7	0%	-45%
SC - Μεταφορές	905	48%	898	47%	-1%

SD - Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	197	10%	180	9%	-9%
SE - Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	6	0%	3	0%	-56%
SF - Υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδότησης	187	10%	156	8%	-16%
SG - Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	51	3%	55	3%	9%
SH - Τέλη για τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	119	6%	91	5%	-23%
SI - Υπηρεσίες Τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής	197	10%	221	12%	12%
SJ - Άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	189	10%	225	12%	19%
SJ1 - Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης	10	1%	15	1%	52%
SJ2 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης επιχειρήσεων	98	5%	119	6%	22%
SJ3 - Τεχνικές, σχετιζόμενες με εμπόριο, και άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	82	4%	91	5%	11%
SK - Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	35	2%	55	3%	57%
SL - Κυβέρνηση αγαθά και υπηρεσίες n.i.e.	4	0%	6	0%	55%
SN - Υπηρεσίες λοιπές	0	0%	0	0%	μ/δ

Πηγή: [Eurostat](#)

Οι ελληνικές εισαγωγές παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες στα 1,9 δισ. Ευρώ. Οι πληρωμές για υπηρεσίες κατευθύνονται κυρίως στους κλάδους μεταφορών (κυρίως αεροπορικές υπηρεσίες), υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής, υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και ασφαλίσεων (συνήθως ναυτασφαλίσεις).

2.2 Άμεσες επενδύσεις

2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Όσον αφορά στις ελληνικές επενδύσεις στο ΗΒ, σύμφωνα με στοιχεία του Enterprise Greece το απόθεμα αυτών, το 2015, ανερχόταν σε 623 εκατ. ευρώ. Σημαντικότερες αυτών οι επενδύσεις του ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ (Bridgewater Aluminium) και των Πλαστικών Θράκης (Don & Low). Ισχυρή ελληνική παρουσία υπάρχει, επίσης, στον κλάδο λιανικής, τάση που συνδέεται με τον αυξημένο αριθμό Ελλήνων.

Πίνακας 26: Επενδύσεις της Ελλάδας στο ΗΒ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ροές	-10	3	21	9	
Απόθεμα	511	179	710	118	μ/δ

Πηγή: [ONS](#), εκατ. λίρες

Σύμφωνα με το βρετανικό Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου (DIT), τα τελευταία πέντε χρόνια καταγράφεται χαμηλή, όσον αφορά τον αριθμό σχεδίων, εισροή επενδύσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο από την Ελλάδα.

Έτος	Αριθμός Επενδυτικών Σχεδίων	Νέες θέσεις εργασίας	Κλάδος	Περιφέρεια
2011/12	1	1-10	Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες	NA Αγγλία
2012/13	2	50+	Τρόφιμα-Ποτά, Ναυτιλία	ΝΔ Αγγλία & Σκωτία
2013/14	1	1-10	Υπηρεσίες προς επιχειρήσεις	Λονδίνο
2014/15	2	26-50	Λογισμικό, Κατασκευή Ηλεκτρολογικών & Ηλεκτρονικών Ειδών	NA Αγγλία & Δυτική Κεντρική Αγγλία
2015/16	2	26-50	Χημικά. Λογισμικό	NA Αγγλία & Λονδίνο

Πηγή: [DIT Inward Investment Results](#)

Την περίοδο 2009-2017, οι ιδρυθείσες εταιρείες (ενεργές και μη) που είχαν/έχουν διευθυντή ελληνικής υπηκοότητας ή ελληνικής καταγωγής ανέρχονται σε περίπου 38.000. Περίπου 23.000 εταιρείες και 22.500 διευθυντές είναι ενεργοί και εξ αυτών, περίπου 8.200 είναι ελληνικής υπηκοότητας, ενώ οι υπόλοιποι εμφανίζονται ως Βρετανοί, Κύπριοι και άλλων υπηκοοτήτων. Από το 2009 μέχρι το 2016, παρατηρείται μια σταθερή αύξηση της σύστασης εταιρειών με διευθυντές ελληνικής καταγωγής. Η τάση αυτή ακολουθεί τη γενικότερη τάση αύξησης της ίδρυσης εταιρειών στο ΗΒ, με ρυθμό, όμως, υψηλότερο από το μέσο όρο, ιδίως για διευθυντές ελληνικής υπηκοότητας. Επίσης, ακολουθεί το ρυθμό αύξησης της έλευσης και εγκατάστασης στο ΗΒ, ελλήνων εργαζομένων, όπως αυτός αποτυπώνεται από τα επίσημα στοιχεία έκδοσης Αριθμού Κοινωνικής Ασφάλισης (NIN) σε Έλληνες πολίτες. Ενδεικτικά, ο αριθμός των εταιρειών με διευθυντές ελληνικής υπηκοότητας που συστάθηκαν το 2016 ήταν σχεδόν τετραπλάσιος του αντίστοιχου του 2009.

2.2.2 Επενδύσεις του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα

Στον τομέα των επενδύσεων ένας σημαντικός αριθμός βρετανικών εταιριών έχουν επενδύσει στη χώρα μας σε τομείς όπως οι **τηλεπικοινωνίες (Vodafone)**, το **λιανικό εμπόριο (Dixon's –Κωτσόβολος)**, η **υγεία (BC Partners και CVC Capital)** ο **τουρισμός**, οι **χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κλπ**. Πέραν των επενδύσεων των βρετανικών εταιριών, ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης και ο τομέας των επενδύσεων ιδιωτών στον κλάδο των **ακινήτων** και δη της θερινής κατοικίας.

Σημειώνεται, εξάλλου, ότι το Λονδίνο αποτελεί βασική πηγή κεφαλαίων για ομολογιακές εταιρικές εκδόσεις, καθώς και αναζήτησης επενδυτών, χρηματοοικονομικών ή μη. Σημειώνεται ότι ποσοστό 44% περίπου των ελληνικών ομολόγων διακινείται μέσω Λονδίνου.

Πίνακας 27: Επενδύσεις του ΗΒ στην Ελλάδα

	2013	2014	2015	2016	2017
Ροές	35	-33	160		
Απόθεμα	1.612	1.442	544	275	μ/δ

Πηγή: [ONS](#), εκατ. λίρες

2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας – Ηνωμένου Βασιλείου

Το θεσμικό πλαίσιο διμερούς οικονομικής συνεργασίας ορίζεται, επί του παρόντος, από τη συμμετοχή και των δύο μερών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενδεχομένως να απαιτηθούν παρεμβάσεις στο θεσμικό πλαίσιο, σε περίπτωση που δεν καλύπτονται από τυχόν συμφωνία ΕΕ-ΗΒ ή ήδη υπάρχουσες (προ της ένταξης των δύο χωρών στην ΕΕ) διμερείς συμφωνίες.

2.4 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας (2017)

1. Συνέδρια, εκδηλώσεις προβολής

- Εκδήλωση προβολής ελληνικού οίνου σε συνεργασία με τους εδώ εισαγωγείς οίνων και την ΕΔΟΑΟ, στην οποία παρουσιάστηκαν οίνοι από 60 ελληνικά οινοποιεία (σχετ. έγγρ. 2220/1580/27.4.2017).
- Επίσκεψη στη Διεθνή Έκθεση “Speciality and Fine Food Fair” και συναντήσεις με τους εκπροσώπους των δέκα συμμετεχουσών ελληνικών εταιρειών.
- Επίσκεψη στη Διεθνή Έκθεση “London Wine Fair” και συναντήσεις με τους εκπροσώπους των εννέα συμμετεχουσών ελληνικών εταιρειών.
- Επίσκεψη στη Διεθνή Έκθεση «Pure London» και συναντήσεις με τους εκπροσώπους των δεκατεσσάρων συμμετεχουσών ελληνικών εταιρειών.
- Διοργάνωση, σε συνεργασία με εδώ εδρεύουσες διεθνείς Τράπεζες, συναντήσεων του Υπουργού Ανάπτυξης κ. Δ. Παπαδημητρίου με εκπροσώπους επενδυτικών οίκων κατά τη διάρκεια της επισκέψεως του τον Ιούνιο 2017. (σχετ. έγγρ. 2567/29.6.2017).
- Διοργάνωση, σε συνεργασία με εδώ εδρεύουσες διεθνείς Τράπεζες, το Χρηματιστήριο Αθηνών και το Enterprise Greece, συναντήσεων του Υπουργού Ανάπτυξης κ. Δ. Παπαδημητρίου με εκπροσώπους επενδυτικών οίκων κατά τη διάρκεια της επισκέψεως του τον Σεπτέμβριο 2017, στο πλαίσιο του ετήσιου Road Show του Χρηματιστηρίου.

2. Έρευνες Αγοράς

- Στοιχεία τομέα Λιανικού Εμπορίου του Ηνωμένου Βασιλείου.
- Στοιχεία για τον κλάδο υπηρεσιών σίτισης και εστίασης στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Στοιχεία αγοράς νωπών φρούτων στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Στοιχεία αγοράς γυναικείας ένδυσης στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Έρευνα για τον φαρμακευτικό κλάδο στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Σειρά ενημερωτικών σημειωμάτων για επιπτώσεις Brexit στην βρετανική οικονομία και στις ελληνικές εξαγωγές.

3 Συμπεράσματα – προτάσεις

3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Η βρετανική αγορά είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη και ανταγωνιστική και η προσέγγισή της απαιτεί μεθοδικότητα. Παρότι τα παραδοσιακά ελληνικά προϊόντα είναι γνωστά, υπολείπονται από τα ομοειδή των βασικών ανταγωνιστών στις τεχνικές προώθησης και πώλησης. Η στήριξη των προϊόντων που έχουν παρουσία στην αγορά είναι επιβεβλημένη προκειμένου να αντιμετωπισθεί η υποχώρηση των μεριδίων αγοράς. Πέραν των παραδοσιακών μεθόδων προβολής, σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει η χρησιμοποίηση νέων πρωτοποριακών-καινοτόμων συσκευασιών στα παραδοσιακά προϊόντα και η εισαγωγή νέων προϊόντων, τα οποία θα διευρύνουν τα μερίδια αγοράς. Σημαντικό ρόλο στην αύξηση των ελληνικών εξαγωγών μπορεί να διαδραματίσει επίσης η ποιοτική διαφοροποίηση των εξαγωγίμων προϊόντων και η προβολή αυτής.

Ο ανταγωνισμός των ελληνικών προϊόντων στα τρόφιμα και ποτά (τα οποία καλύπτουν ποσοστό 30% περίπου των εξαγωγών μας στο Η.Β.) προέρχεται,

- Για τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά, κυρίως από Ισπανία και δευτερευόντως από Ιταλία και Γαλλία
- Γαλακτοκομικά από Γερμανία, Γαλλία, Δανία και από την εγχώρια παραγωγή
- Αλιεύματα και προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας από Γαλλία και Τουρκία
- Ελαιόλαδο και ελιές από Ισπανία και Ιταλία
- Κρασί από Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Χιλή, Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία και ΗΠΑ

Τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μπορούν να αποτελέσουν στόχους για τις ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν:

- Τρόφιμα και ποτά
- Φάρμακα
- Καλλυντικά και Προϊόντα προσωπικής υγιεινής
- Οικοδομικά υλικά
- Προϊόντα αλουμινίου, χαλκού και σιδήρου
- Πλαστικά
- Εφαρμογές λογισμικού

Η εκπόνηση ενός συνολικού εθνικού σχεδίου προβολής και προώθησης των προϊόντων στην αγορά του Η.Β. μπορεί να επιφέρει πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα στο διμερές ισοζύγιο.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις της χώρας και της ρευστότητας του οικονομικού περιβάλλοντος που προβλέπεται για το 2018 λόγω της πορείας του ΗΒ προς την Έξοδο από την ΕΕ, κρίνουμε σκόπιμο ότι πιθανές ειδικές εκδηλώσεις για την προβολή της οικονομίας γενικά είτε κάποιων κλάδων ειδικότερα, θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν στοχευμένες ως προς το θέμα και το κοινό στο οποίο απευθύνονται.

Η αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει αρνητικό αντίκτυπο στο διμερές εμπόριο αγαθών. Μια ισχυρή μείωση των ελληνικών εξαγωγών θα επέφερε αισθητή μείωση του ονομαστικού ΑΕΠ της Ελλάδας. Στο εμπόριο αγαθών, ισχυρές επιπτώσεις θα αναμένονταν μόνο στην περίπτωση εισαγωγής δασμών και τελωνειακών ελέγχων (επαναφορά σε καθεστώς ΠΟΕ). Στον τομέα υπηρεσιών, ο τουρισμός και η ναυτιλία αποτελούν τους δύο βασικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας που ενδεχομένως επηρεαστούν αρνητικά από το Brexit.

Στον τομέα του τουρισμού η χώρα μας είναι από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς αναψυχής των βρετανών και δέχεται κάθε χρόνο περίπου τα 2-2,5 εκατ. επισκέπτες από το Η.Β. Το Η.Β. κατατάσσεται στη δεύτερη θέση, τόσο σε όρους τουριστικών αφίξεων όσο και εισπράξεων. Οι βασικοί δίαυλοι μέσω των οποίων είναι δυνατό να επηρεαστεί ο ελληνικός τουριστικός κλάδος από το Brexit, περιλαμβάνουν τη μείωση του πραγματικού εισοδήματος των νοικοκυριών στο Η.Β. ως αποτέλεσμα π.χ. μόνιμης απώλειας προϊόντος-εισοδήματος, σε συνδυασμό με άνοδο του πληθωρισμού και υποτίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του ευρώ.

Στον τομέα της ναυτιλίας, παραδοσιακά, η ελληνική ναυτιλία είχε ισχυρή παρουσία στο Η.Β. Περίπου 60 ελληνικές εταιρίες διαθέτουν γραφεία αντιπροσώπευσης στο Λονδίνο τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο προς την βρετανική όσο και την διεθνή αγορά. Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα είχε επιτύχει μερικό επαναπατρισμό ναυτιλιακών εταιρειών μέσω κινήτρων, αλλά και δυσμενών αλλαγών στο βρετανικό φορολογικό καθεστώς (non-doms). Στο πλαίσιο των μετά την Έξοδο σχέσεων, ο τομέας βρίσκεται στην κορυφή του ενδιαφέροντος, από

βρετανικής πλευράς, καθώς το City προσφέρει ένα μεγάλο πλέγμα χρηματοδοτικών, ασφαλιστικών και νομικών υπηρεσιών προς τη ναυτιλία, τις οποίες επιθυμεί να συνεχίσει να παράσχει όσο το δυνατόν απρόσκοπτα.

Αντίθετα, ευκαιρίες θα μπορούσαν να παρουσιαστούν στο ενδεχόμενο ενός «σκληρού» Brexit, ιδίως στον κλάδο υπηρεσιών, καθώς, σε μια τέτοια περίπτωση, πολλές εταιρείες με έδρα το ΗΒ θα πρέπει να ιδρύσουν θυγατρικές σε χώρες της ΕΕ και να μετακινήσουν προσωπικό σε αυτές τις χώρες για να είναι σε θέση να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές σε πελάτες εντός ΕΕ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ο κλάδος χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ο ασφαλιστικός κλάδος και ο κλάδος υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις.

Πίνακας 28: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τρόφιμα - ποτά	Ο τομέας των τροφίμων - ποτών παρουσιάζει ενδιαφέρον.
2	Προσέλκυση επενδύσεων/ ενημέρωση ξένων επενδυτών	Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με εκπροσώπους εταιρειών που ενδιαφέρονται για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα, ειδικότερα κατά την επίσκεψη εκπροσώπων της Κυβέρνησης στο Λονδίνο.
3	Υπηρεσίες/Τουρισμός	Για τον τομέα αυτό οργανώνονται πολλαπλές εκδηλώσεις από το εδώ γραφείο του ΕΟΤ που θεωρούνται επαρκείς.

3.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Στον τομέα των επενδύσεων, πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το Λονδίνο αποτελεί το μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κέντρο του κόσμου. Η παρουσίαση των επενδυτικών ευκαιριών και δυνατοτήτων της χώρας μας, τόσο σε ότι αφορά το δημόσιο τομέα και το πρόγραμμα Αξιοποίησης της Περιουσίας του Δημοσίου όσο και σε ότι αφορά ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια, εφόσον πραγματοποιείται εδώ, ουσιαστικά απευθύνεται ή πρέπει να απευθύνεται στη διεθνή επενδυτική κοινότητα και όχι μόνο στη βρετανική αγορά.

Δεδομένης της θέσης του Λονδίνου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου, είναι χρήσιμη η πραγματοποίηση τουλάχιστον μίας ετήσιας εκδήλωσης για την παρουσίαση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων ή των ευκαιριών επενδύσεων σε επιλεγμένο βρετανικό κοινό.

Η ετήσια εκδήλωση που οργανώνει στο Λονδίνο το Ελληνοβρετανικό Επιμελητήριο καλύπτει ένα σημαντικό ακροατήριο κάθε χρόνο και θεωρείται

σημαντική εκδήλωση για την γενική ενημέρωση επενδυτών σχετικά με τις ευκαιρίες που παρουσιάζει η Ελλάδα και το διαμορφούμενο κλίμα.

Κάθε χρόνο πραγματοποιείται στο Λονδίνο Road Show του ΧΑΑ για την προώθηση των εταιρειών μελών του στην εδώ αγορά. Οι εκδηλώσεις αυτές λαμβάνουν αρκετή δημοσιότητα και παρακολουθούνται από σημαντικό αριθμό στελεχών χρηματιστηριακών οργανισμών του Λονδίνου αλλά και δημοσιογράφους, ενώ συνήθως παρευρίσκεται και εκπρόσωπος της Κυβέρνησης

Το Γραφείο συνδράμει στην διοργάνωση των εκδηλώσεων αυτών και ειδικότερα στην οργάνωση επιμέρους συναντήσεων επενδυτών με τους εκπροσώπους της ελληνικής Κυβέρνησης.

Το ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί, μέχρι στιγμής, επικεντρώνεται στον κλάδο υγείας με την εξαγορά μονάδων υγείας και φαρμακευτικών εταιρειών, στον κλάδο διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, ιδίως τουριστικών ακινήτων, καθώς και στον χρηματοοικονομικό, ιδίως στον κλάδο διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Πίνακας 29: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Υγεία	Ευκαιρίες λόγω αναδιάρθρωσης του κλάδου και γενικότερων τάσεων
2	Ακίνητη Περιουσία / Τουρισμός	Ευκαιρίες σε υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες για επέκταση ή εξυγίανση και σε ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού
3	Χρηματοοικονομικός Τομέας	Ευκαιρίες στον τομέα διαχείρισης NPL

3.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Οι επιχειρηματικές αποστολές, στον τομέα των εξαγωγών, δεν αποτελούν τον προσφορότερο τρόπο ανάπτυξης συνεργασιών στη βρετανική αγορά. Αντίθετα, μεγαλύτερα οφέλη μπορεί να αποφέρει η, κατά προτίμηση κεντρικά οργανωμένη, συμμετοχή σε επιλεγμένες κλαδικές εκθέσεις. Θετικά αποτελέσματα, επίσης, αποφέρει η διοργάνωση εκδηλώσεων προώθησης συγκεκριμένων κλάδων/προϊόντων, σε συνεργασία, κατά προτίμηση, με τους κλαδικούς φορείς εκπροσώπησης τους στην Ελλάδα. Οι εκδηλώσεις για την προώθηση του ελληνικού κρασιού στη βρετανική αγορά που πραγματοποιήθηκαν τα τρία προηγούμενα έτη, σε ετήσια βάση, αποτελούν παράδειγμα που θα μπορούσε να υιοθετηθεί και για άλλα προϊόντα ή κλάδους.

4 Παράρτημα

4.1 Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία

Αναφέρονται όλα στις αντίστοιχες ενότητες

4.2 Χρήσιμες διευθύνσεις

1. Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα

Ελληνική Πρεσβεία

EMBASSY OF GREECE IN LONDON

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2072293850

Fax: +44 (0) 2072297221

Email: political@greekembassy.org.uk

Webpage: <http://www.mfa.gr/uk/en/>

Προξενικό Γραφείο

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2073135600

Fax: +44 (0) 2072433202

Email: consulate@greekembassy.org.uk

Webpage: <http://www.mfa.gr/uk/en/>

<http://www.mfa.gr/uk/en/the-embassy/sections/consular-office.html>

Εμπορικό Τμήμα

Economic & Commercial Section

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2077278860

Fax: +44 (0) 2077279934

Email: commercial@greekembassy.org.uk

Webpage: www.agora.mfa.gr/gb66

Αρχιεπισκοπή Θυατειρών και Μεγάλης Βρετανίας

(πληροφορίες για την Ελληνική Κοινότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο)

Thyateira House

5 Craven Hill

London W2 3EN

Tel: + 44 (0) 2077234787

Fax: + 44 (0) 207224 9301

Email: mail@thyateira.org.uk

Webpage: www.thyateira.org.uk

2. Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές

Department for Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS)

1 Victoria Street, London SW1H 0ET

Tel.: 020 7215 5000, Fax: 020 72150105

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-business-energy-and-industrial-strategy>

Department for International Trade

King Charles Street
Whitehall
London
SW1A 2AH United Kingdom
Tel.: 44 (0)20 7215 5000

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

Companies House

(μητρώο βρετανικών επιχειρήσεων - έλεγχος στοιχείων τους)

Main Office
Crown way
Maindy
Cardiff
CF 14 3UZ
Tel.: 0870 3333636

<https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

HM Treasury

1 Horse Guards Road
London SW1A 2HQ
Tel.: 020 72705000

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-treasury>

HM Revenue & Customs

(φορολογική υπηρεσία)
Somerset House, Strand
London WC2R 1LB
Tel.: 020 74387711
Fax: 020 74386494

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs>

Department for International Development (DFID)

1 Palace Street
London SW1E 5HE
Tel: 020 7023 0000
Fax: 020 7023 0019
Email: enquiry@dfid.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-development>

Department of Environment, Food & Rural Affairs

Nobel House, 17 Smith Square
London SW1P 3JR
Tel.: 020 72386000

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

Office for National Statistics

(Βρετανική στατιστική υπηρεσία)
1 Drummond Gate
London SW1V 2QQ
Tel.: 020 75335888
Fax: 020 75336224

[www.Statistics.gov.uk](http://www.statistics.gov.uk) / <http://www.ons.gov.uk/>

Food Standards Agency

(αρχή εποπτείας ποιότητας τροφίμων)
UK Headquarters
Food Standards Agency
Aviation House
125 Kingsway
London WC2B 6NH
Switchboard: 020 7276 8000
<http://www.food.gov.uk/>

The Financial Conduct Authority (πρώην Financial Services Authority)

(ανεξάρτητη αρχή εποπτείας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών)
25 The North Colonnade
Canary Wharf,
London E14 5HS
Tel: +44 20 7066 1000
Fax: +44 20 7066 1099
www.fca.org.uk

Competition & Markets Authority

Victoria House
37 Southampton Row
London
WC1B 4AD
Tel.: +44 (0) 20 3738 6000
<https://www.gov.uk/government/organisations/competition-and-markets-authority>

The Trading Standards Institute and itsa Limited

1 Sylvan Court - Sylvan Way
Southfields Business Park
Basildon
Essex SS15 6TH
UK
<http://www.tradingstandards.uk/>

Intellectual Property Office

(Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)
Concept House
Cardiff Road
Newport
South Wales NP10 8QQ
Tel: +44 1633 813930
Fax: +44 1633 817777
Email: enquiries@ipo.gov.uk
<https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

All Public Services in one place

<https://www.gov.uk/>

A-Z of Central Government

<https://www.gov.uk/government/organisations>

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια**British Chambers of Commerce in the UK (Ένωση Επιμελητηρίων)**

65, Petty France,
London SW1H 9EU
Tel: 0207 654 5800
Fax: 0207 654 5819

info@britishchambers.org.uk
www.britishchambers.org.uk

London Chamber of Commerce

33 Queen Street,
London EC4R 1AP
Tel.: 020 7248 4444
www.londonchamber.co.uk

Edinburgh Chamber of Commerce & Enterprise

27 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Tel: 0131 477 7000
www.ecce.org

Birmingham Chamber of Commerce & Industry

75 Harbourne Road
Edgbaston
Birmingham B15 3DH
Tel: 0121 454 6171
www.bci.org.uk

Cardiff Chamber of Commerce & Industry

Suite 1 Second Floor
St David's House
Wood Street
Cardiff CF10 1ES
Tel: 029 2034 8280
www.cardiffchamber.co.uk

Northern Ireland Chamber of Commerce and Industry

22 Great Victoria Street, Belfast BT2 7BJ.
tel: +44 (0)28 9024 4113 fax: +44 (0)28 9024 7024
mail@northernirelandchamber.com
http://www.northernirelandchamber.com

4. Τράπεζες

Bank of England

Threadneedle Str.
London EC2R 8AH
Tel.: 020 76014444
Fax: 020 76015460
e-mail: enquiries@bankofengland.co.uk,
www.bankofengland.co.uk

National Bank of Greece

Private Banking
75 King William Street
EC4N 7BE
London
Telephone: 0044 207 015 0600
Fax: 0044 207 015 0647

Alpha Bank London

66 Cannon Street,
LONDON EC4N 6EP
Tel.: 004420/7332 6767
Fax: 004420/7332 0010

E F G Eurobank Ergasias

108 Wigmore Street
London, W1U 3LR
Phone: 020 79738630
Fax: 020 79738632

Piraeus Bank S.A. London Branch

8th Floor, Tower 42, 25 Old Broad Street
London, EC2N 1PB
Phone:+44 (0) 20 7920 6000
Fax: +44 (0) 20 7256 9391

Bank of Cyprus UK

Tel: 0845 850 5555
or +44 20 8267 7343 (if you are calling from abroad)
Email: customerservice@bankofcyprus.co.uk

Central London Branch

27-31 Charlotte Street
London
W1T 1RP

North London Branch

PO Box 17484
87 Chase Side, London
N14 5WH

South London Branch

18-24 Brighton Road
Croydon
CR2 6AA

Birmingham Branch

123 Parade
Sutton Coldfield
B72 1PU

UK Banks directory

<http://www.bba.org.uk/about-us/member-list>

British Bankers Association (BBA)

<http://www.bba.org.uk/>

British Bankers Association (BBA) - Associates

<http://www.bba.org.uk/about-us/bba-associates>

5. Άλλοι οικονομικοί φορείς

Confederation of British Industry (CBI)

Centre point, 103 New Oxford St.
London WC1A 1DU
Tel.: 020 73797400
www.cbi.org.uk

London Stock Exchange

10 Paternoster Square
London EC4M 7LS
Tel.: 020 7797 1000 (κέντρο)
www.londonstockexchange.com

Hellenic Bankers Association - UK

The Hellenic Centre
16-18 Paddington Street
London W1U 5AS
hba@hellenicbankers.org.uk
<http://www.hellenicbankers.org.uk/>

Greek Shipping Cooperation Committee

The Baltic Exchange
38 St. Mary Axe
London EC3A 8BH
Tel.: 020 76264545
Fax: 020 76266464
e-mail: gsc@netcomuk.co.uk

British Hellenic Chamber of Commerce

25 Vas. Sophias Av.
Athens 10674 Greece
Tel: + 30 210 7210361 - 7210493
Fax: + 30 210 7212119
Email: info@bhcc.gr
www.bhcc.gr

6. Διοργανωτές Εκθέσεων

Trade Fairs and Exhibitions UK

(κατάλογος του Συνδέσμου Διοργανωτών Εκθέσεων για τις εμπορικές εκθέσεις στο Η.Β.)
www.exhibitions.co.uk

Food Festivals UK

<http://www.thefestivalcalendar.co.uk/food-festivals-calendar.php>

UK Food Events

<http://www.foodloversbritain.com/foodevents>

7. Ξενοδοχεία στο κεντρικό Λονδίνο

HOLIDAY INN,

T:+44 8719429110
3 Berkeley Street Piccadilly,
Mayfair, London,
W1J 8NE

Le Méridien Piccadilly

21 Piccadilly · London W1J 0BH ·
Phone: (44)(20) 7734 8000

The May Fair Hotel

Stratton Street,
London,
W1J 8LT,
United Kingdom
Main Switchboard: +44 20 7629 7777

Grosvenor House, A JW Marriott Hotel

Park Lane · London, W1K 7TN United Kingdom
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/longh-grosvenor-house-a-jw-marriott-hotel/>

London Marriott Hotel Park Lane

140 Park Lane ·
London, England W1K 7AA
United Kingdom
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpl-london-marriott-hotel-park-lane/>

The Ritz London

150 Piccadilly
London
W1J 9BR
Direct Tel: +44 (0) 20 7300 2222
Direct Fax: +44 (0) 20 3283 8216
Email: reservations@theritzlondon.com

8. Διπλωματικές Αποστολές

Λίστα διπλωματικών αποστολών στο Ηνωμένο Βασίλειο

<https://www.gov.uk/government/publications/foreign-embassies-in-the-uk>

9. Βρετανικά ΜΜΕ

Οικονομικές Εφημερίδες

Financial Times

1 Southwark Bridge, London SE1 9HL
Tel.: 020 78733000, Fax: 020 78733194
e-mail: news.desk@ft.com, website: www.ft.com
Editor: Andrew Gowers
Fax: 020 78733924

The Business (weekly)

PA News Centre, 292 Vauxhall Bridge Road, London SW1V 1AE
Tel.: 020 79610000, Fax: 020 79610101
e-mail: aneil@thebusiness.press.net
Editor-in-Chief: Andrew Neil

Οικονομικά Περιοδικά

The Economist

25 St James's Street, London SW1A 1HG
Tel.: 020 78307000, Fax: 020 78392968
e-mail: inquiries@economist.com
www.economist.com
Editor: Bill Emmott
Tel.: 020 78307061

Τομεακά Περιοδικά

The Grocer

William Reed Publishing Ltd
Broadfield Park, Crawley RH11 9RT
Tel.: 01293 613400
www.thegrocertoday.co.uk

The Business

22 Old Queen Street
London SW1H 9HP
Tel: +44 20 7961 0000
www.thebusiness.co.uk

Decanter

Broadway House, 2-6 Fulham Broadway
London SW6 1AA
Tel.: 020 76103929, Fax: 020 73858444
www.decanter.com

Wine International

Wilmington Publishing Ltd
6-8 Underwood Street, London N1 7JQ
Tel: 020 7549 2567, Fax: 020 75498632
www.wineint.com

Harpers

Highbury Business Road
Media House, Azalea Drive, Swanley, Kent BR8 8HU
Tel.: 01322 660070, (Editorial: 01322 611240)
Fax: 01322 611211, 01322 616305
www.harpers-wine.com

International Textiles

Benjamin Dent & Co Ltd
33 Bedford Place, London WC1B 5JU
Tel.: 020 76372211, Fax: 020 76372248
e-mail: itbd@itbd.co.uk,
www.itbd.co.uk

Τηλεόραση

British Broadcasting Television and Radio (BBC)

Broadcasting House, London W1A 1AA
Tel.: 020 75804468
www.bbc.co.uk

CNN

(London Office)
16 Great Marlborough St.
London W1F 7HS
Tel.: 020 76931670
Fax: 020 76931552
e-mail: cnnlondon@turner.com

SKY

Sky Business Division
PO Box 1805, Livingston
West Lothian, EH54 0BY
Tel: - 08708 500 318, Fax: - 01506 48 47 00
Email: - sb2b@bskyb.com
Head of Business Division: Mr. Steve Storey
www.business.sky.com

BLOOMBERG - LONDON

3 Queen Victoria St,
London, EC4N 4TQ
Phone: 020-7330-7500, Fax: 020-7392-6666 (press releases)
www.bloomberg.co.uk